Инв. 8
Гос. книжн... ССР
28 МАР

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 69 (18.546). • Шанба, 1983 йил 26 март • Баҳоси 3 тийин.

Қизил шанбалик туфайли... [КИЗИЛ ШАНБАЛИК тулқинида]

ПЛАНДАГИДАН ЗИЁД МАҲСУЛОТ

● Навоий цементчилари коммунистик меҳнат байрамини 4800 тонна маҳсулот ишлаб чиқариш билан нишонлайдилар. Бу планда кўзда тутилганидан 200 тонна кўпдир. Ишчилардан 300 киши асосий ишлаб чиқаришда зарбдор вахтада туради, қолган кишилар цемент заводи территориясини ободонлаштириш билан шуғулланадилар. Шунингдек 24 тонна темир-терсакни қайта эритиш учун ортиб жўнатадилар.

ЮКСАК УНУМ БИЛАН

● «Госкомсельхозтехника» Самарқанд область бўлинмаларининг ремонтчилари коммунистик шанбаликда энг юксак унумдорликка эришиш режасини тузмоқдалар. Шу куни 25 та қишлоқ хўжалик машинасини ва 114 та агрегатни тиклашга қарор қилинди. 180 га яқин трактор пухта техника кўригидан ўтказилади.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ СИЁСИЙ БЮРОСИДА

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси ўзининг навбатдаги мажлисида социалистик мамлакатлар Коммунистик ва ишчи партиялари Марказий Комитетлари секретарларининг 1983 йил 14-15 мартда Москвада бўлиб ўтган кенгаши тўғрисидаги ахборотни тинглади ва шу кенгаш якунларини маъқуллади.

Мажлисда аҳолига маиший хизмат кўрсатишни янада ривожлантириш ва яхшилаш масаласи кўриб чиқилди. КПСС Марказий Комитети билан СССР Министрлар Советининг шу масала юзасидан қабул қилган қарорида партиянинг социал сиёсатини, КПСС XXVI съезди, Марказий Комитетнинг 1982 йил май ва ноябрь Пленумлари меҳнаткашларга маиший хизматни ташкил этишни такомиллаштириш ва бу ишнинг маданиятини ошириш соҳасида қабул қилган қарорларни рўёбга чиқаришнинг кенг тадбирлари белгиланган. Радио-телевизион аппаратларни, рўзғор машиналари ва асбобларини тузатиб бериш, уй-жойларни ремонт қилиш, кир ювиб бериш ва химиявий тозалаш, узоқ муддат фойдаланиладиган буюмларни ижарага бериб туриш сингари хизмат турларини кенгайтириш кўзда тутилган. Маиший хизмат корхоналари учун керакли машиналар, приборлар ва механизация воситаларини кўплаб ишлаб чиқариш, шу корхоналарнинг қувватларидан янада самарали фойдаланиш, уларнинг моддий-техникавий базасини мустаҳкамлаш топширилган белгиланган. Қишлоқ жойларда, завод ва фабрикаларда, қурилиш ва ётоқхоналарда маиший хизмат ташкилотлари ва қабул пунктлари тармоғи кенгайтирилади. Хизмат кўрсатиш корхоналари учун кадрлар тайёрлаш яхшиланади, уй бекалари, пенсионерлар, шунингдек студентлар бу корхоналарда тўла бўлмаган иш кунида ишлаш учун активроқ жалб этилади.

Марказий Комитетнинг Сиёсий бюроси аҳолига хизмат қилувчи ҳамма участкаларни такомиллаштириш, совет кишиларининг эҳтиёжларини тўлиқроқ қондириш соҳасида партия, совет, хўжалик, касаба союз ва комсомол ташкилотларининг фаолиятини кучайтириш зарурлигини таъкидлади.

Марказий Комитетнинг Сиёсий бюроси «К-700» типидаги қудратли тракторларни дала ишларига тайёрлаш тўғрисида СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари З. Н. Нуриевнинг, министрлардан В. К. Месяц, В. Н. Поляков, В. С. Федоров, П. В. Финогеновнинг, давлат комитетлари раисларидан Л. И. Хитрун ва Т. З. Хурамшинининг ахборотларини тинглади. Министрликлар ва комитетларнинг раҳбарлари олдига яқин вақт ичида шу тракторларни тўла-тўкис ремонтдан чиқариш ҳамда уларни эҳтиёт қисмлар ва ёнилғи-мойлаш материаллари билан таъминлашни қатъиян яхшилаш вазифаси қўйилди.

Маҳаллий партия ва совет органларига қудратли тракторларни кўкламги экишга тайёрлаш устидан контролликни кучайтириш, қишлоқ хўжалик машина-механизмларини ишлатиш ва ремонт қилиш сифати учун кадрларнинг масъулиятини сабот билан ошириш топширилди.

Марказий Комитет Сиёсий бюроси СССР Министрлар Советининг Олтой ўлкасида дон етиштиришни кўпайтириш учун суғориш системалари қурилишини жадаллаштириш тўғрисида тайёрлаган таклифларни муҳокама қилди. Шу системалар қурилишини жадаллаштириш мақсадида ерларни мелиорациялаш ва қишлоқ хўжалиги ишлари учун ўзлаштириш ишларининг катта ҳажмини амалга ошириш белгиланмоқда, ишлаб чиқариш базасини ҳамда уй-жой ва социал-маиший объектларни қуриш топшириқлари белгиланмоқда, ўлкада муттасил мўл ем-хашак етиштириладиган зонани вужудга келтириш планлаштирилмоқда.

Марказий Комитетнинг Сиёсий бюроси Марказий Комитет Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР мудофаа министри Д. Ф. Устиновнинг Венгрия Халқ Республикасига қилган амалий визити якунларини маъқуллади.

Сиёсий бюронинг мажлисида социализм мамлакатлари ҳамкорлигини янада мустаҳкамлаш ҳамда Совет давлатининг тинчликсеварлик ташқи сиёсий йўлини амалга ошириш билан боғлиқ бўлган бошқа баъзи масалалар ҳам муҳокама қилинди.

Ю. В. АНДРОПОВ Д. ОРТЕГА БИЛАН УЧРАШДИ

КПСС Марказий Комитети Бош секретари Ю. В. Андропов 25 март куни Никарагуа Сандиночилар Миллий-озодлик фронти Миллий раҳбарлик органининг аъзоси, Миллий тикланиш ҳукумати раҳбарлик кенгашининг координатори Д. Ортега билан учрашди. Д. Ортега Қўшилмаган мамлакатлар давлат ва ҳукумат бошлиқларининг Деҳлида ўтказилган VII конференциясида иштирок этгандан кейин Манагуага кета туриб Москвага келган эди.

Дўстлик ва тўла ҳамжиҳатлик руҳида ўтган суҳбат чоғида Совет — Никарагуа муносабатларига доир масалалар, шунингдек баъзи халқаро проблемалар муҳокама қилинди.

Ю. В. Андропов Совет Иттифоқи дўст Никарагуа халқининг ўз мамлакатини иқтисодий ва социал ўзгартиришни таъминлаш борасидаги куч-ғайратларига зўр хайрихоҳлик билан муносабатда бўлаётганлигини ҳамда бунда унга сиёсий мадад ва моддий ёрдам бераётганлигини қайд этиб ўтди. Д. Ортега Никарагуада халқ хўжалиги вазифалари ва социал вазифалар қандай ҳал этилаётганлиги тўғрисида ахборот берди ҳамда Совет Иттифоқи кўрсатаётган амалий бирдамлик учун астойдил миннатдорчилик изҳор этди.

Д. Ортега қўшилмаган мамлакатларнинг Деҳлидаги конференцияси қандай ўтганлиги ва унинг асосий якунлари тўғрисида сўзлаб берди. Суҳбат қатнашчилари бу якунларга юксак баҳо бериб, ҳозирги шароитларда қўшилмаслик ҳаракати, бу ҳаракатнинг уруш ва тинчлик, ядро уруши хавфини бартараф этиш, қуролсизланиш, барча мамлакатлар ўртасида ўзаро манфаатли тенг ҳуқуқли ҳамкорлик учун, халқларнинг ўз хоҳишларича мустақил ривожланишга бўлган ҳуқуқини таъминлаш учун курашнинг туб масалаларидаги принципиал позициялари катта аҳамиятга эга эканлигини таъкидладилар.

Аввало, Марказий Америка халқларининг ўз тақдирини ўзлари белгилашларига барча воситалар билан халақит беришга интилаётган Қўшма Штатларнинг ўтказиб келаётган хатарли сиёсати муносабати билан мазкур райондаги аҳвол масалаларига талайгина эътибор берилди. Шу муносабат билан Д. Ортега Никарагуа қуролли кучлари, бутун Никарагуа халқининг бевосита ажнабий империализм мададига таянаётган ва яқинда бу мамлакатга бостириб кирган контрреволюцион интервенциячиларга қандай зарба бераётганликларини маълум қилди. У Никарагуанинг революцион ҳукумати ватанни ҳимоя қилиш ва интервенциячиларни тор-мор этиш учун зарур имкониятларга эга эканлигини таъкидлади.

Д. Ортега Никарагуа ҳукумати Сальвадордаги воқеалар адолатли равишда сиёсий бартараф этилишини, шунингдек мазкур райондаги бошқа проблемаларни ҳал этиш манфаатларини кўзлаб мулоқот ўтказилишини изчиллик билан ёқлаб келаётганлигини ҳам айтди.

Ю. В. Андропов Никарагуа ўз озодлиги ва мустақиллигини қаттиқ туриб ҳимоя қила олади, деб комил ишонч билдирди ва Совет Иттифоқи, барча совет кишилари Никарагуа халқининг ҳаққоний ишида у билан астойдил бирдам эканликларини айтди.

Суҳбатда КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг ёрдамчиси А. М. Александров ҳозир бўлди.

(ТАСС).

СССР МЕҲНАТ БАҲОРИ КЕЛДИ

Маккажўхорикорлар ғайрати

ЖИЗЗАХ ОБЛАСТИ. Юлиус Фучик номли совхоз Арнасой районидаги кўп тармоқли илғор хўжаликлардан бири ҳисобланади. Бу ерда ҳар йили пахта, маккажўхори ва бошқа экинлардан мўл ҳосил олинмоқда. Совхоз деҳқонлари районда биринчилардан бўлиб маккажўхори экишга киришдилар. Хўжаликнинг Саид Анорқулов бошқарувчилик қилаётган 6-бўлимида ерга барака уруғи қадаш жадал олиб борилияпти. Маккажўхорикорлар уруғни ернинг ўз намига ундириб олиш чора-тадбирларини кўришмоқда.

— Озиқ-овқат программасини амалга оширишга муносиб ҳисса қўшишга аҳд қилган деҳқонларимиз 250 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 100 центнердан «каҳрабо дон» олишни ўз олдиларига мақсад қилиб қўйганлар, — дейди С. Анорқулов. — Дастлаб экилган барака уруғлари униб чиқа бошлади. Ҳадемай яшил пайкалларга культиваторлар киради. Бунинг учун агрегатларни ҳозирлаб қўйяпмиз. Айни вақтда минерал ўғитлар ташиб келинмоқда. Суратда: бўлим бошқарувчиси Саид Анорқулов ва илғор маккажўхорикор Суюн Абдиев уруғликни кўздан кечиришяпти.

А. Тўраев фотоси.

ИРРИГАТОРЛАР ЗАФАРИ

● «Наманганирстрой» трестининг Наманган қурилиш-монтаж бошқармаси аъзолари СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллиги номли насос станцияси қурилишини графикда белгиланган муддатдан бир ой илгари тугаллашди. Улар қисқа муддат ичида насос станцияси биносини, 4 та агрегатни, 2,5 километр қувур ариқни монтаж қилиб бўлдилар. Бу ғалабани қўлга киритишда М. Муртазоев бошлиқ монтажчилар бригадасининг ҳиссаси катта бўлди.

Машина каналини ётқизишда банд бўлган ишчилар, шунингдек уларга ёрдамга келган хўжаликларнинг деҳқонлари монтажчи ва созловчиларнинг зарбдор эстафетасини давом эттирмоқдалар.

Гидроиншоотнинг бутун комплексини экинларни ўсиш даврида суғориш бошлангунига қадар ишга тушириш мўлжалланмоқда.

ТЕЗ ВА СОЗ

● Самарқанд области маккажўхорикорлари бу йил гектар бошига 100 центнердан дон олишга аҳд қилишган. Ҳозир далаларда иш қизғин. Иштихон районидаги Навоий номли колхознинг СССР Давлат мукофоти лауреати Жўрақул Қўшоқов етакчилигидаги комсомол-ёшлар бригадаси экиш агрегатларини далага олиб чиқдилар. Коллектив 90 гектар майдонга маккажўхорини бир ҳафта ичида экиб бўлишга қарор қилди.

Бу ерда бригадирнинг таклифи билан экиш агрегатларига автомат сигнализация ўрнатилди. Механизмнинг носозлиги сабабли қаторларнинг бирига уруғ ташланмай қолган тақдирда ҳайдовчининг кабинасида чироқ ёнади. Бу экиш ишларини сифатли қилиб ўтказиш имконини беради, ҳосилдорликни анча оширади.

СССР Олий Совети Президиумининг Фармони

ЎРТОҚ А. А. ГРОМИКОНИ СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ РАИСИНИНГ БИРИНЧИ ЎРИНБОСАРИ ҚИЛИБ ТАЙИНЛАШ ТЎҒРИСИДА

СССР Олий Совети Президиуми қарор қилади:

СССР ташқи ишлар министри ўртоқ Андрей Андреевич Громико СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари қилиб тайинлансин.

СССР Олий Совети Президиуми Раисининг биринчи ўринбосари В. КУЗНЕЦОВ.

СССР Олий Совети Президиумининг Секретари Т. МЕНТЕШАШВИЛИ.

Москва, Кремль. 1983 йил, 24 март.

ЯХШИ ТУРМУШ—ЯХШИ КАЙФИЯТ, МЕҲНАТДА ЮКСАК НАТИЖАЛАР НЕГИЗИ

25 март куни Тошкентда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов раислигида аҳоли турмуш маданиятини ошириш республика кенгашининг мажлиси бўлди. Партия XXVI съездининг совет кишилари фаровонлигини муттасил юксалтиришдан иборат йўлини, партия Марказий Комитети 1982 йил май ва ноябрь Пленумларининг қарорларида, КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Ю. В. Андроповнинг нутқларида ўртага қўйилган вазифаларни изчил амалга ошириш билан боғлиқ масалалар кўриб чиқилди.

Республикада якка тартибдаги ва кооператив уй-жой қурилишини янада ривожлантириш тўғрисида Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раиси Н. Ж. Худойбердиевнинг ахбороти тингланди. Кейинги йилларда бу соҳада муайян ишлар амалга оширилди. Ўзбекистон шаҳар ва қишлоқларида уй-жой қурилиши кооперативлари сони кўпайди, якка тартибда иморат қурувчиларни бинокорлик материаллари билан таъминлашда ёрдам кўрсатилмоқда, уларга уй-жой қурилиши учун имтиёзли шартлар билан узоқ муддатли қарзлар берилмоқда. Бундай қурилиш давлатга ҳам, меҳнаткашларга ҳам фойдалидир. Бу — партиянинг мамлакатда уй-жой проблемасини тезроқ ҳал этишга қаратилган бош йўлига батамом мос бўлиб тушади.

Шундай бўлса ҳам, мажлисда қайд этиб ўтилганидек, якка тартибдаги уй-жой қурилишида ҳали жиддий камчиликлар мавжуд. Шаҳарларда ва айниқса, қишлоқда уй-жой кооперациясини янада юксакроқ суръатлар билан ривожлантириш зарур. Бу ишнинг муҳимлигига баъзи жойларда етарлича баҳо берилмаётганлигига қатъиян чек қўйиш, кооператив уй-жой қурилишида йўл қўйилган қолоқликни жуда қисқа муддат ичида тугатиш керак. Шундай уй-жойларни қуриб фойдаланишга топшириш планлари ой сайин, квартал сайин юксак сифатли қилиб сўзсиз бажарилиши лозим.

Қишлоқ жойларда якка тартибдаги уй-жой қурилишида пудрат усулида, «Ўзколхозстрой», республика Аҳолига маиший хизмат кўрсатиш министрлиги, бошқа министрликлар ва идораларнинг яхши таъминланган ташкилотлари кучлари билан қурилишни кенг жорий этиш керак. Якка тартибда уй-жой қурувчиларга сотиш учун мўлжалланган материаллар бевосита ана шу мақсадларга белгиланган тартибдагина савдо тармоқлари орқали реализация этилишига алоҳида эътиборни жалб қилиш лозим.

Уй-жойларни, социал ва маданий-маиший объектларни асрашни яхшилаш, намунали сақлаш ва уларни ремонт қилиш сифатини ошириш масалалари уй-жойлар ва шундай объектлар қурилиши билан чамбарчас боғлиқдир. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари А. А. Хўжаев шу масала юзасидан ахборот берди.

КПСС Марказий Комитетининг «Уй-жойлар ва социал-маиший объектлар қурилиши планлари бажарилишини таъминлаш борасидаги тадбирлар тўғрисида» яқинда қабул қилган қарорида, шунингдек, «Правда» газетасининг «Уйлар ғоят пишиқ бўлсин» мавзуидаги бош мақоласида бундай вазифанинг муҳимлиги ва ўз вақтида қўйилганлиги акс эттирилган. Ҳозирги пайтда республиканинг уй-жой фонди 165 миллион квадрат метрни — мавжуд асосий фондларнинг қарийб учдан бир қисмини ташкил этади. Уй-жой хўжалигининг структураси ва уни бошқариш ташкилий формалари такомиллаштирилмоқда, ремонт-қурилиш ташкилотларини мустаҳкамлаш ва ривожлантириш ишлари олиб борилмоқда.

Шу билан бирга уй-жой фондидан фойдаланишдаги, уни ремонт қилиш ва аҳолига хизмат кўрсатиш даражасидаги камчиликлар республикада ҳам мавжуд. КПСС Марказий Комитетининг қарорида ва «Правда» газетасининг бош мақоласида аҳолига хизмат кўрсатиш даражасига эътибор жалб қилинган эди. Республикамизда бу ишнинг аҳволи замонавий талабларга ҳали мос келмаяпти. Кенгашнинг мажлисида Уй-жой-коммунал хўжалиги министрлиги, бошқа министрликлар ва идоралар, маҳаллий Советларнинг ижроия комитетлари шаънига танқидий мулоҳазалар айтилди. Улар уй-жой ва социал-маданий ҳамда маиший объектларни капитал ремонт қилиш планларини бажараётган бўлсалар-да, баъзан бу ишларни тўлиқ ҳажмда адо этмай, сифатини ҳам пасайтириб юбормоқдалар. Бир қанча жойларда уй-жой биноларининг техник ҳолати етарлича ҳисобга олинмаяпти, техник ремонт ва авария ремонти хизматлари суст ишламоқда, уларни материал-техника билан таъминлашни ташкил этишда жиддий нуқсонлар мавжуд.

Бу муҳим ишдаги камчиликларга тоқат қилиб бўлмайди, деб таъкидланди кенгаш мажлисида. Уй-жойларни социал-маиший объектларни ремонт қилиш топшириқларининг бажарилиши учун министрликлар, идоралар, бирлашмаларнинг раҳбарлари асосий давлат планининг бажарилиши учун қандай масъулиятли бўлсалар, худди шундай масъулиятли бўлишлари лозим. Уй-жойларни маҳаллий Советларга яна ҳам интенсив равишда топшириш керак. Практика шуни кўрсатадики, идораларга қарашли уйлардан фойдаланиш давлатга анча қимматга тушмоқда, уларни сақлаш, асраш сифати эса одатда анча паст, ремонт хизматлари яхши ташкил этилмаган бўлади. Уй-жой фондини планлаштириш ишини муттасил такомиллаштириш, уй-жойларни социал-маданий ҳамда маиший биноларни, турар жой кварталлари ва микрорайонларни ремонт қилувчи марказлаштирилган ва комплекс хизматни ташкил этиш керак. Аҳоли ўртасида аниқ мақсадга қаратилган кундалик тушунтириш ишлари олиб бориш ёдамларни уй-жойга нисбатан авайлаб асраш, омилкорлик ва масъулиятни ҳис этган ҳолда муносабатда бўлиш руҳида тарбиялаш, шу жиҳатдан москваликлар билан новосибирскликлар тўплаган тажрибани кенг оммалаштириш, уй-жойлардан фойдаланишни яхшилаш тадбирларини амалга оширишда уй комитетлари ва маҳалла комитетларининг ролини кучайтириш зарур.

Кенгаш мажлисининг қатнашчилари Ўзбекистон ССР қишлоқ хўжалик министрининг биринчи ўринбосари Ғ. Ғ. Ғиёсовнинг қишлоқ меҳнаткашларига коммунал хизмат кўрсатишнинг моддий-техника базасини мустаҳкамлаш ва уни яхшилаш тадбирлари тўғрисидаги ахборотини тинглаб, муҳокама қилдилар. Кейинги йилларда колхозчилар, совхозларнинг ишчилари, қишлоқ мутахассисларининг фаровонлиги ва маданият даражаси анча ўсганлиги қайд этиб ўтилди. Қишлоқларнинг қиёфаси кўз ўнгимизда ўзгариб бормоқда, хутор системаси изчиллик билан тугатилмоқда, янги ва обод посёлкалар қад кўтармоқда.

Аммо мажлисда айтиб ўтилганидек, бугунги кунда қишлоқда қурилишнинг ўзигина кифоя қилмайди. Қишлоқ уй-жой фондини сақлашга, янги посёлкаларни ободонлаштиришга ва уларда шаҳар қулайликларининг тўла комплексини вужудга келтиришга, қишлоқ коммунал хизматини ривожлантиришга ғоят зўр эътибор бериш зарур. Бундай хизмат республика Қишлоқ хўжалик министрлиги системасида ташкил этилган бўлиб, у ҳозирдаёқ дастлабки қадамларни қўйди. Аммо бу қадамлар ҳали секинлик билан қўйилмоқда. Барча проблемалар ҳам ўз вақтида ва етарли даражада ҳал этиляпти, деб бўлмайди. Кенгашда қишлоқ коммунал хизмати ҳозирча материал-техника билан оз таъминланганлигига, унинг ишлаб чиқариш базасини қатъиян мустаҳкамлаш, қишлоқ жойларда коммунал хўжалигини бошқаришнинг мунтазам ва самарали системасини яратиш зарурлигига эътибор жалб қилинди.

Кенгаш республика қишлоқларида физкультура ҳаракатининг аҳволи ва унинг оммавийлигини янада ошириш тадбирлари тўғрисидаги масалани кўриб чиқди. Ўзбекистон ССР Спорт комитетининг раиси М. И. Иброҳимов ахборот берди.

Қишлоқ жойларда физкультура ва спорт билан мунтазам шуғулланаётган кишилар сони йил сайин ортиб бораётганлиги таъкидлаб ўтилди. Айни вақтда кенгаш қабул қилган тавсияларда физкультура ҳаракатини яна ҳам тезроқ юксалтириш қишлоқ аҳолисини физкультура ва спорт билан ҳақиқатан ҳам оммавий равишда қамраб олиш учун ҳал этилиши лозим бўлган талайгина биринчи навбатдаги вазифаларга эътибор жалб қилинади. Ёшларни юқори унумли меҳнатга, Ватанимизни ҳимоя қилишга тайёрлашнинг ажралмас қисми сифатида ёш авлодни ва қишлоқ ёшларини жисмоний тарбиялашни йўлга қўйишни яхшилаш тўғрисидаги масала алоҳида кўрсатиб ўтилди.

Кенгаш мажлисида Ш. Р. Рашидов катта нутқ сўзлади. КПСС Марказий Комитети, деди у, бугунги кунда экономикамиздаги, жамиятимиздаги барча имкониятлардан энг кўп даражада фойдаланиш борасидаги тадбирларни амалга ошириш вазифасини қўймоқда. Партиянинг бошқаришни яхшилаш, уюшқоқликни, ишчанликни, план интизомини, давлат ва меҳнат интизомини кучайтириш борасидаги куч-ғайратлари социалистик турмуш тарзи негизларини мустаҳкамлашга, халқнинг моддий фаровонлиги ва маданий савиясини янада оширишга қаратилгандир.

КПСС Марказий Комитети Бош секретари Юрий Владимирович Андропов қуйидагиларни таъкидлади: «Совет экономикаси олдида турган вазифалар қанчалик кўп қиррали бўлмасин, пировард натижада уларнинг ҳаммаси бир вазифага — меҳнаткашлар фаровонлигини ўстиришни таъминлаш, уларнинг маънавий, маданий турмушини янада равнақ топтириш учун моддий шароитларни вужудга келтириш вазифасига қўшилиб кетади...»

Экономиканинг муттасил ривожлантирилиши — меҳнаткашлар фаровонлигини, уларнинг маданий савиясини, онглилигини ошириш негизидир. Ўз навбатида уларнинг социал активлиги, ижодкорлиги ва ташаббускорлигининг ўсиши — ишлаб чиқаришни интенсивлашда, бутун халқ хўжалиги комплексининг самарадорлигини оширишда меҳнаткашлар иштирокининг ғоят муҳим шартидир. Шу жиҳатдан кенгашимиз мажлисида биз муҳокама қилаётган масалалар катта социал ҳамда сиёсий аҳамиятга эгадир.

Ш. Р. Рашидов республика меҳнаткашларининг турмуш маданиятини янада ошириш билан боғлиқ бўлган биринчи навбатдаги вазифаларини батафсил таърифлаб берди.

Кенгаш мажлисида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бюросининг аъзолари ва аъзоликка кандидатлари иштирок этдилар. (ЎзТАГ).

БЕЛГРАДДАГИ УЧРАШУВЛАР

БЕЛГРАД, 24 март. (ТАСС). Бугун бу ерда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Советининг Раиси Н. А. Тихоновнинг Югославия Коммунистлар союзи Марказий Комитети Президиумининг Раиси М. Рибичич билан учрашуви бўлиб ўтди.

Ўртоқларча вазиятда ўтган суҳбат чоғида Н. А. Тихонов КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Ю. В. Андропов номидан, барча совет раҳбарларидан М. Рибичичга, ЮКС Марказий Комитети Президиумининг барча аъзоларига коммунистик салом топширди ва ЮКС XII съезди қарорларини амалга ошириш, партиянинг социалистик қурилиш вазифаларини ҳал этишдаги ролини мустаҳкамлаш соҳасидаги ишда астойдил муваффақият тилади.

Шу куни Н. А. Тихонов ЮСФР Президиумининг раиси П. Стамболич билан учрашди.

Самимий дўстона вазиятда ўтган суҳбатда СССР билан ЮСФР ўртасидаги ҳамкорлик муваффақиятли ривожланаётганлиги, иккала мамлакат ўртасидаги ҳар томонлама алоқалар мустаҳкамланиб, янги мазмун билан тўлиб бораётганлиги қайд этилди.

П. Стамболич Н. А. Тихонов шарафига нонушта зиёфат берди. Зиёфатда дўстона қадаҳлар кўтарилди.

МУВОФИҚЛАШТИРУВЧИ КЕНГАШ МАЖЛИСИ

25 март куни Ўзбекистон пойтахтида КПСС Марказий Комитети ҳузуридаги Ижтимоий фанлар академияси Илмий атеизм институтининг Тошкентдаги республикалараро филиали илмий-мувофиқлаштирувчи кенгашининг мажлиси бўлди. Мажлис ишида Қозоғистон, Озарбайжон, Қирғизистон, Тожикистон, Туркманистон, Ўзбекистоннинг, Шимолий Кавказдаги бир қанча автоном республикалар ва областларнинг олимлари ҳамда партия ходимлари, идеология муассасалари ва академияларнинг муассасалари, олий ўқув юртлари раҳбарлари иштирок этдилар.

Мажлис иштирокчилари партия XXVI съезди қарорлари ва КПСС Марказий Комитетининг идеологик, сиёсий-тарбиявий ишга оид қарорлари асосида меҳнаткашларни атеистик руҳда тарбиялаш билан боғлиқ бўлган актуал масалаларни муҳокама қилдилар. Олимлар ва мутахассисларнинг илмий атеизм назарияси ва практикасини ишлаб чиқиш соҳасидаги ишларини кучайтириш ва мувофиқлаштириш йўллари белгиланди.

Мажлисда КПСС Марказий Комитети ҳузуридаги Ижтимоий фанлар академияси Илмий атеизм институтининг директори, фалсафа фанлари доктори, профессор В. И. Гараджа, СССР Министрлар Совети ҳузуридаги диний ишлар бўйича кенгаш аъзоси А. В. Нуруллаев, КПСС Марказий Комитети ҳузуридаги Ижтимоий фанлар академияси Илмий атеизм институтининг Тошкент филиали директори А. Қ. Қўчқоров ва бошқалар доклад қилдилар ва ахборот бердилар.

Кенгаш ишида КПСС Марказий Комитетининг масъул ходими, фалсафа фанлари доктори, профессор Э. И. Лисавцев қатнашди ва нутқ сўзлади.

Илмий-мувофиқлаштирувчи кенгаш тегишли қарорлар ва тавсиялар қабул қилди.

(ЎзТАГ).

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми республика моддий-техника таъминоти системасида кўп йил самарали ишлаганлиги учун ва туғилган кунининг олтмиш йиллиги муносабати билан Ўзбекистон ССР Госснаби «Узглавразноснабсбыт» бош бошқармасининг бошлиғи ўртоқ Эмин Маҳкамовга **«Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган экономист»** фахрий унвони берди.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми республикада матбуотни ривожлантиришдаги хизматлари учун ҳамда туғилган кунининг эллик йиллиги муносабати билан Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бўлим мудирининг ўринбосари ўртоқ Муҳаммаджон Мираҳмедович **Мирзамуҳамедовни** Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми республика қишлоқ хўжалик ва совет органларида кўп йил самарали ишлаганлиги учун ҳамда туғилган кунининг эллик йиллиги муносабати билан Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Ишлар мудирлиги бўлимининг катта референти ўртоқ Валентин Иванович **Баришниковни** Ўзбекистон ССР Олий Советининг Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

ШОҲСУПАДАГИ „ПУТИЛОВЧИ“

ЙИЛЛАР ОША НАЗАР

Шу кунларда Фарғона водийси бўйлаб хушхабар тарқалди: Қувадаги Димитров номли колхоз механизатори Муҳаммаджон учала даража Меҳнат Шуҳрати орденларининг тўла кавалери бўлди. [illegible] Муҳаммаджоннинг отаси биринчи бўлиб колхозга кирди. Биринчи бўлиб трактор рулини бошқара бошлади. [illegible] «Путиловчи» трактори эди.

Бу ярим аср муқаддам юз берганди. Нева қирғоғи [illegible]

Нотаниш кишилар ўз тилларида [illegible]

Путилов заводида [illegible] «Салом алайкум!» [illegible]

Меҳмонларнинг кайфиятлари дарҳол ўзгарди: гўё булут орасидан қуёш чақнагандек бўлди. Нева қирғоқларидан [illegible] таниш, [illegible] эшитишди. Маълум бўлишича, [illegible] партия [illegible] секретари [illegible] Усмон Каримов [illegible] Каримов [illegible] партия комитетига [illegible] Йўлда [illegible] биргина цех [illegible] чиққан янги «Фордзон-путиловчи» тракторларини [illegible] ўтиб [illegible] деҳқонларга [illegible] қарор [illegible]

— [illegible], — бир [illegible] Фарғона [illegible] ҳам колхоз [illegible] коллектив [illegible] ишонч [illegible]

— [illegible] Ўзбекистондан? — [illegible] сўради [illegible] комитетининг [illegible] Алексеев. [illegible] кўп [illegible] эшитганмиз [illegible] ўлка [illegible] учун келишди [illegible] олдинроқ [illegible]? Бизлар [illegible] азиз меҳмонлар билан [illegible]

— [illegible] овора [illegible] ишдан [illegible], — жавоб [illegible] Исмоилов [illegible] осонгина [illegible] ўйладик. [illegible] қўйди: [illegible] товар поезди келяпти. [illegible] путиловчилар [illegible] меваларидан [illegible] кутиб [illegible] кўрсатма [illegible] учун миннатдорчилик билдирди. Йўлдан толиб келгансиз, дам олинг, деди. Меҳмонлар бўлса кейин дам олаверамиз, аввал гаплашиб олайлик дейишди. Чойга розилик билдиришди, самовар шақиллаб қайнаб турган дастурхон устида суҳбат бошланди. Суҳбатлашувга Усмон Каримов ёрдам бериб турди, саволлар ва жавобларни таржима қилди.

— Бизда ҳамма деҳқонлар колхозларга якдил киришяпти, — тушунтирди Исмоилов.—Бизнинг «Қува» колхозимиз Фарғона водийсида биринчилардан. Уни Октябрь номи билан атадик. Бироқ, анча қийин бўляпти. Одамлар етишмайди. Улар далага чиқишга қўрқишади. Совет ҳокимияти ерларини тортиб олган бойлар уларни қўрқитишяпти. Атрофда босмачилар изғиб юрибди. Активларни отишяпти, ўлдиришяпти. Қўлда фақат кетмон бўлгач, ҳосилнинг салмоғини қандай ошириш мумкин. Ерни бўлса, ишлаш керак. Ўшанда ундан самара кутиш мумкин...

Биз Ленин шаҳрида бир завод борлигини, у ерда трактор ясашларини эшитдик. Мана, илтимос билан келдик ҳам: бизга бир жуфтгина «темир от» ажратсангиз яхши бўлар эди.

Исмоилов Алексеевга қишлоқ хўжалик артели аъзолари номидан путиловчиларга ёзилган хатни топширди.

— Қардош деҳқонларнинг сўзларини ҳар бир ишчига етказамиз, — ваъда берди партком секретари. —Умумзавод митингини тўплаймиз, ўша ерда хатингизни ўқиб эшиттирамиз.

Меҳмонлар меҳмонхонада дам олишди, тўйиб ухлашди. Партком топшириғига биноан Усмон Зокирович уларга Ленинграднинг ёдгорликларини, музейларини, Ленин ҳаёти ва фаолияти билан боғлиқ тарихий жойларни кўрсатди, завод билан таништирди.

Фарғоналиклар шаҳар бўйлаб, саёҳат қилиб юришганида завод маъмурияти ва парткомда қандай йўл тутиш тўғрисида бош қотиришди. Меҳмонларга машина ажратиш учун разнарядка керак. Тракторни, албатта путиловчилар яратишяпти, тақсимлашни эса Госплан амалга оширади. Бироқ, бу ўринда вазият ўзгача. Қардош республикадан делегация келди. Бунинг устига ўзбек меҳмонлар уларнинг колхозлари устидан оталиқ қилиш илтимоси билан мурожаат этишяпти. Демак, Ильич айтиши мумкин бўлгандек, бу ғоятда муҳим иш. У Ўроқ ва Болға иттифоқини мустаҳкамлашни васият қилган...

Кейинги куни партком секретари Смольнийга қўнғироқ қилди. Трубкани С. М. Киров олди. Алексеев ўзбек деҳқонларининг делегацияси келганлиги, уларнинг илтимоси ҳақида гапириб берди.

— Нимага қарор қилдингиз? — сўради Сергей Миронович.

— Албатта, бутун вужудимиз билан ёрдам беришни хоҳлаймиз. Бироқ, интизом деган гап ҳам бор-ку: Госплан иккита тракторни разнарядкасиз ажратишга рухсат берармикин? Нима қилсак экан?

— Сизларни ўқитишга ҳожат йўқ, азиз қизил путиловчилар, — жавоб берди Сергей Миронович. —Пландан ташқари 2 та машинани йиғишда сизларга ким халақит беради? Меҳмонларнинг ҳожатини чиқаринг, менинг маслаҳатим шу.

Трактор цехида жуда кўп одам тўпланди. Митинг бўлди. Ишчилардан бири қардошлар мактуби сўзларини янгроқ овоз билан ўқирди. Хатда колхоз тўғрисида, унинг дастлабки муваффақиятлари ва қийинчиликлари тўғрисида сўз борарди. Охирида деҳқонлар шундай деб ёзишганди: «Биз сизлар билан, сизларнинг пролетар раҳнамолигингиз остида коллективлаштириш фронтида ва қишлоқ хўжалигини социалистик асосда қайта қуриш фронтида янада катта муваффақиятларга эришиш мақсадида сизлар билан алоқани хоҳлаймиз. Қишлоқ хўжалиги соҳасида биз анча орқада қолиб кетдик. Бизда машиналар йўқ. Биз сизларнинг раҳбарлигингиз ва ёрдамингизга муҳтожмиз, шунингдек биз томонларга қишлоқ хўжалигимиз ва ҳаётни қайта қуришдаги дастлабки озмоз муваффақиятларимиз билан танишиш учун ўртоқларни жўнатишни сўраймиз».

Шу ерда, митингда ишчиларнинг кўпминг кишилик коллективи номидан Фарғона деҳқонларига жавоб мактуби қабул қилинди: «Биз, қизил путиловчилар, социалистик хўжалигимизга 35 мингдан ортиқ машина етказиб бериб, трактор беш йиллигини уч баробар ошириб бажардик. Сизнинг вакилларингизни Ленин шаҳридаги социалистик қурилиш билан таништирган ҳолда, умид қиламизки, Ленинград ишчилари ва қизил путиловчиларнинг тажрибасини сиз ўз колхозингиз ишига жорий этиб, уни намунали хўжаликка айлантирасиз...».

Митинг навбатдаги смена тугагандан кейин ўтарди. Ишчилар уйларига кетмай, станоклари ёнида қолишди. Путиловчилар бир неча кун мобайнида иккита тракторни йиғиб, уларни деҳқонлар Ленинградга Жануб тупроғининг бўйдор совға-саломларини жўнатган ўша вагонга ортишди.

Фарғона деҳқонлари уйларига ҳаяжонланиб, бахтиёр кириб келишди. Улар Питер пролетариатининг илғор отряди билан мангуга биродарлашган эдилар. Тез орада Фарғона водийсига олдинроқ бу ерга келтирилган тракторларга эҳтиёт қисмлар олиб, путиловчилар делегацияси ҳам етиб келди. Давр синовидан ўтган катта дўстликка шу тариқа асос солинган эди.

Тракторлар маркаси ўзгарди: «Фордзон-путиловчи», кейин «Универсал-1», «Универсал-2», «К-3», «К-4», «К-5», ниҳоят «К-700». Путиловчилар оталиққа олган «Октябрь» колхозида ҳам ҳаёт ўзгариб, мазмунлироқ, фаровонроқ бўла борди.

...Агар газетхонлардан қайси бирингиз колхоз музейига борсангиз, Қува районида деҳқонларнинг биринчи артели ташкил этилган ўша олис йилларда олинган суратларга эътибор беринг. Фотосуратлардан бири рўпарасида тўхтаймиз. Омоч устида энгашган деҳқон ер ҳайдамоқда. Аниқроғи ҳайдаётгани йўқ, балки ерни чизиб кетмоқда. Бошқа суратга қараймиз: хотин-қизлар қўлларини ёйиб, шудгорга уруғ сочишмоқда.

— Оталаримиз ва оналаримиз ўзларининг янги ҳаётларини мана шундай бошлашган эди, — ҳикоя қилади Қува район партия комитетининг биринчи секретари Муса Шербўтаев. — Ўшанда путиловчилар совға қилган иккита тракторни кўриш учун водийнинг ҳамма томонидан одамлар келишган эди. У тракторлар ғайритабиий ҳисобланарди. Бойлар Ленин шаҳридан ишчилар юборган бу машиналарни алам билан «шайтон арава» деб номлашганди. Ўша икки трактор районимизда машина-трактор станциясига асос солди.

Эндиликда «Октябрь» қалдирғоч қишлоқ хўжалик артели ерларида ташкил қилинган фақатгина иккита колхозда — Димитров номли ва «Социализм» колхозларида 150 дан ортиқ трактор, кўплаб бошқа техника бор. Пахта ва бошқа экинларни парваришлашнинг ҳамма оғир жараёнлари — экишдан то йиғим-теримгача машиналарнинг пўлат елкаларига ортилган.

Йиллар ўтди. Олдинига ҳар бир гектар 10—12 центнердан ҳосил берди. Энди бўлса 50—60 центнердан пахта бермоқда. Ўша, 2 та путилов трактори олинган 1931 йили бутун Қува районида тўрт минг тоннадан сал кўпроқ пахта етиштирилган эди. Энди район ҳар йили 55—60 минг тонна ҳосил етиштирмоқда. Бунда азиз қардошларимиз — Киров заводи ишчиларининг ҳам катта ҳиссаси бор.

Кировчилар ўзларининг фарғоналик дўстларини ҳали ҳозиргача унутишаётгани йўқ. Улар янги маркадаги тракторларни ва эҳтиёт қисмларни жўнатиб туришибди. Область делегацияси составида Фарғона деҳқонлари биринчи вакилларининг ўғиллари ва невaралари ҳам Ленинградда бўлишди. Улар орасида оғир қамал кунлари Ленинградни қаҳрамонона мудофаа қилган ҳамюртларимиз А. Исоқов, Р. Қирғизбоев бор эди. Уларни Октябрь революцияси бешиги бўлган шаҳар ишчилари энг яқин дўстлари ва қардошлари сифатида кутиб олишди. Ҳозирда пенсионер Усмон Каримов Ленинград бўйлаб сафарда меҳмонларга ҳамроҳ бўлди. Тўғри, фақат ҳамроҳ бўлди. Бу гал у таржимон бўлмади. Чунки, Фарғона пахтакорлари рус тилини тўла эгаллаб олишган эди.

Яқинда мен Киров заводида бўлдим. Деҳқонларимизга ёрдам бераётган бағри кенг кишилар билан танишишни, юракдан суҳбатлашишни жуда хоҳлардим.

Энг аввало завод-музейни кўздан кечирдик. Шоҳсупада «Фордзон-путиловчи» хотира трактори виқор билан турибди. Кулранг тошга: «Колхоз қурилиши ветеранларига» сўзлари ёзиб қўйилган. Эҳтимол бу рус ишчилари қўли билан яратилган ва ўзбек деҳқонларига совға қилинган ўша «пўлат от»ларнинг биридир. Эҳтимол, у эмасдир. Фақат бир нарса аниқ: шоҳсупада —қишлоқларимизни социалистик асосда қайта қуришнинг биринчи йўлини очган қалдирғоч трактор — Ўроқ ва Болға иттифоқининг рамзи, халқлар дўстлигининг рамзи турарди.

И. МУҚИМОВ,
(«Правда» мухбири).
Ленинград — Тошкент.
(«Правда»нинг 25 март сонидан).

ДЎСТОНА УЧРАШУВ

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико Жазоир Халқ Демократик Республикаси Президенти Шадли Бинжадиднинг шахсий вакили — Миллий озодлик фронти партияси Марказий Комитетининг аъзоси, Президентнинг маслаҳатчиси Лахдар Брахимини 24 март куни қабул қилди, Лахдар Брахими Ш. Бинжадиднинг КПСС Марказий Комитети Бош секретари Ю. В. Андропов номига ёзган мактубини топширди.

А. А. Громико билан Л. Брахими ўртасида бўлган суҳбат самимий дўстлик ва ҳамжиҳатлик муҳитида ўтди. Суҳбат чоғида Совет — Жазоир муносабатларининг баъзи масалалари хусусида фикрлашиб олинди.

Халқаро проблемаларни муҳокама қилиш чоғида Шимолий Африка, Ўрта денгиз районидаги ва Яқин Шарқдаги аҳволга алоҳида эътибор берилди. Иккала томон шу районларда мавжуд бўлган хатарли кескинлик манбаларини тугатиш зарурлиги, шунингдек Ўрта денгиз ҳавзасидаги давлатларнинг хавфсизлиги Европа хавфсизлиги масалалари билан узвий равишда боғлиқ эканлигини тасдиқлади.

АҚШ ва бошқа империалист кучларнинг мададига таянаётган Исроилнинг Ливанга ва бошқа араб давлатларига қарши агрессив кирдикорлари муносабати билан кескинлик жазаваси пасаймаётган Яқин Шарқдаги аҳволни анализ қилиб, томонлар у ердаги можарони ҳар томонлама одилона ҳал этиш ўрнига агрессор манфаатини кўзловчи Кэмп-Дэвид типидаги сепарат битимларни тиқиштириш йўлидаги уринишларга қарама-қарши ўлароқ араб мамлакатларининг бирлиги мустаҳкамланиши, уларнинг фаластинлик араб халқини қўллаб-қувватлаши кучайтирилиши лозимлигини таъкидладилар.

КАДРЛАР ЎҚУВИ

КПСС Марказий Комитетида иттифоқдош республикалар Компартиялари, ўлка ва область партия ташкилотлари ревизия комиссиялари раисларининг семинари тугади. Семинарда КПСС Марказий ревизия комиссиясининг раиси Г. Ф. Сизов доклад қилди.

Семинар тингловчилари учун партияни ривожлантириш ҳамда унинг коммунистик қурилишдаги ролини ошириш тўғрисида, ҳозирги босқичда идеология ишининг вазифалари ҳақида, партия XXVI съезди, КПСС Марказий Комитетининг 1982 йил ноябрь Пленуми қарорлари асосида мамлакатни иқтисодий ва социал жиҳатдан ривожлантиришнинг актуал вазифалари тўғрисида, СССРнинг 1990 йилгача бўлган даврга мўлжалланган Озиқ-овқат программаси ва уни амалга ошириш тадбирлари ҳақида, партия бюджетининг ижроси ҳамда партия органлари нашриётларининг иши устидан контролликни яхшилаш ҳақида лекциялар ўқилди ва докладлар қилинди.

(ТАСС).

Чорвачилик — зарбдор фронт

МАСЪУЛИЯТЛИ ПАЛЛА

Совхозимиз кўп тармоқлик хўжалик. Катта майдонларда сабзавот, картошка, мева ва узум етиштирилади. Деҳқонлар ва соҳибкорлар ана шу қимматли озиқ-овқат маҳсулотларини сероб қилиш мақсадида бир неча юз гектар майдонга эртаги сабзавот ва картошкани қулай агротехника муддатларида сифатли қилиб экдилар. Улар бу йил сабзавот ва картошка, мева ва узумдан мўл ҳосил олиш, давлатга белгиланганидан анча кўп нознеъматлар топшириб, СССРнинг Озиқ-овқат программасини бажариш учун курашга муносиб ҳисса қўшишга интилмоқдалар.

Хўжалик фермаларида кўп сонли қорамоллар, майин жунли қўйлар ва паррандалар боқилмоқда. КПСС Марказий Комитетининг 1982 йил май ва ноябрь Пленумлари қарорлари биз чорвадорларнинг меҳнат ғайратимизни ошириб юборди. Чорва моллар туёғини ўстириш, гўшт, сут, тухум етиштиришни кўпайтиришга қаратилган янги юксак марраларни белгиладик. Фермаларнинг коллективлари сўзларининг устидан чиқиш мақсадида сигирлар ва совлиқлардан кўпроқ соғлом насл олиш ҳамда уларни тўла сақлаб қолиш, давлатга ўтган йилдагига нисбатан анча кўп гўшт, сут ва тухум етказиб бериш, бу соҳада белгиланган йиллик ҳамда квартал планларини тўла ва ошириб бажариш чораларини кўряптилар.

Чорвадорлар мусобақасида қўйчивонлар пешқадамлик қилишяпти. Бултур совлиқлар барвақт кўчирилганди. Шу туфайли қўзилатиш кампанияси эрта — февраль ойида бошланди. Ҳозиргача 6010 совлиқнинг ҳар юз бошидан ўрта ҳисобда 105 тадан соғлом қўзи олиниб, план ошириб бажарилди. Мажбуриятимиз эса 110 тадан. Март ойининг охиригача чорвадорлар ҳаётида масъулиятли давр бўлган қўзилатишни туғаллаш ва жами совлиқлардан камида 6600 қўзи олиш учун кураш давом эттириляпти. Илғор чўпонлар ака-ука Йўлдош ва Эргаш Қуроловлар, Адҳам Турғунов ўз боқималаридаги совлиқларнинг ҳар юз бошидан 110—112 тадан қўзи олиб, мажбуриятларини тўла адо этишди. Ўзлари боқаётган совлиқларни ўтган йили ҳаммадан олдин кўчириб, уларни қишдан чиқимсиз олиб чиққан бу моҳир чўпонлар олинган қўзиларни тўла сақлаб қолиш тадбирларини уддабуронлик билан амалга оширишда ҳам касбдошларига намуна кўрсатишмоқда.

Қорамолчилик фермасининг коллективи ҳам қўйчивонлардан орқада қолмасликка, сут ва гўшт етиштиришни илдам суръатлар билан кўпайтириб, белгиланган план ҳамда топшириқларни тўла-тўкис бажаришга интилмоқда. Улар давлатга 77 тонна гўшт топшириб, биринчи квартал учун белгиланган планни икки ойдаёқ бир ярим баравар бажардилар. Совхоз бўрдоқибоқарлари 320 тоннадан иборат йиллик мажбуриятини узоғи билан август ойида бажаришга қарор қилишган. Ўтган икки ойда давлатга 395 тонна сут топширилди. Бу ўтган йилдагидан анча ортиқ. Товуқбоқарлар биринчи кварталда 222 минг дона тухум тайёрлашга ваъда беришганди. Улар мажбуриятларини икки ойдаёқ ошириб бажаришди. Март ойининг охиригача давлатга топширилган тухумнинг миқдорини 365 минг донага етказиб, квартал топшириғини бир ярим баравар қилиб бажариш ҳақида зиммаларига янги оширилган мажбурият олишди.

Биз ем-хашак етиштиришни кўпайтириб, тармоқнинг озуқа базасини мустаҳкамлаш ҳақида ҳам ўйламоқдамиз. Чунки ем-хашак қанча мўл бўлса ва чорва моллар тўйдириб боқилса, улардан шунча кўпроқ маҳсулот олинади. Шу мақсадда бу йил пландагилан уч баравар кўп майдонга — 360 гектар ерга янги беда экилди. Бедазорларни яхши парвариш қилиб, эски беданинг гектаридан камида 200 центнердан, янги беданинг гектаридан эса 120—130 центнердан пичан олиш назарда тутиляпти. Дон учун белгилантанидан бир ярим баравар кўп ва силос учун бундан ҳам ортиқ майдонга маккажўхори экилади. Ундан мўл-кўл маккажўхори дони ва ширали озуқа олиниб, чорва молларни йил бўйи тўйдириб боқиш учун етиб-ортадиган озуқа жамғарамиз.

А. ҲАСАНОВ,
Оҳангарон районидаги «Оҳангарон» совхози қўйчилик фермасининг мудири.

М. ЙЎЛДОШЕВ,
совхоз қорамолчилик фермасининг мудири.

ШИМОЛИЙ КОЛЛЕКТОР — УМУМХАЛҚ ҚУРИЛИШИ

ҚАШҚАДАРЁ. Косон ва Муборак районларидаги бир қатор хўжаликларнинг экин майдонлари мелиоратив ҳолати кейинги пайтларда бирмунча ёмонлашиб қолди: шўр юзага кўтарилиб, экинтикинлар, айниқса, пахта ҳосилдорлиги кескин камайиб кетди. Ўтган йили айрим хўжаликларда, ҳатто, машинада пахта териш имкони бўлмади.

Бу ҳол область партия, совет ташкилотларини ташвишга солди. Ирригатор, мелиоратор ва мутахассислар ишга киришдилар. Ниҳоят, чўл қўйнида Шимолий коллектор қазиш тўғрисида ягона фикр туғилди. Февраль ойидан бошлаб, бу ерда қазув ишлари бошлаб юборилди. Уни бунёд этиш асосан «Қаршиирстепстрой» бирлашмасига қарашли «Водстрой» тресги коллективи зиммасига юкланди. Иншоотнинг дастлабки навбати ғўза вегетацияси давригача қуриб битказилади. Бу давр ичида 12 миллион сўмга яқин қурилиш-монтаж ишлари амалга оширилади.

Область партия комитети қурилиш участкасида махсус штаб ташкил этиб, иншоотни умумхалқ қурилиши деб эълон қилди. Ҳозир бу ерда область, шаҳар, район ва колхоз-совхозлардан кўмакка келган ҳашарчилар катта бунёдкорлик ишлари олиб бормоқдалар. Трассада меҳнат қилаётган тўрт мингдан зиёд бунёдкорлар ўртасидаги мусобақада Китоб, Қарши, Ульянов, Шаҳрисабз, Қамаши, Чироқчи районлари ҳашарчилари пешқадамлик қилишяпти. Бугунгача уларнинг кучи билан трассада пландаги 1500 қудуқдан 400 га яқини қазиб қўйилди, 9000 кубометр тупроқ ишлари бажарилди.

Шимолий коллектор областдаги чўл ва дашт зоналари иккинчи навбатини ўзлаштиришда салмоқли роль ўйнайди. Энг муҳими — 160 минг гектарга яқин майдонларни ўзлаштириш, мелиоратив ҳолатини яхшилаш, воҳада 20 дан зиёд янги қўриқ совхозлари ташкил этиш имконини беради.

М. КАРОМОВ.
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

СУРХОНДАРЁ. «Искра» насос станциясида сифон аванкамераси монтаж қилинмоқда. Бу ерда йирик агрегатлар ёрдамида Амударё суви қум ва лойқа чўкиндиларидан тозаланади. Сифон аванкамера лойиҳасини «Узгипроводхоз» институти коллективи ленинградлик мутахассислар билан ҳамкорликда яратишган. У насосларнинг иш муддатини узайтириб, муттасил соз ишлашини ҳам таъминлайди. Суратда — насос станциясини монтаж қилишда фаол иштирок этаётган бунёдкорлардан бир группаси.

И. Хўжаев фотоси. (ЎзТАГ).

ЁШ ТАЛАНТЛАР КЎРИГИ

25 март куни Ўзбекистон пойтахтидаги энг яхши зал — В. И. Ленин номидаги СССР халқлари дўстлиги саройида болаларнинг қувноқ овозлари янгради. Бу ерда мактаб ўқувчиларининг анъанавий республика конкурс байрами — «Санъат байрами» тантанали равишда очилди. Бу йил шу байрамда район, шаҳар ва область давраларининг ғолиблари бўлган икки мингга яқин ўқувчи қатнашмоқда. Улар санъатнинг йигирма тури ва жанри бўйича ўтказиладиган ижодий мусобақаларда лауреат номларини олиш учун ўз маҳоратларини намойиш қиладилар.

Биринчи байрам концертининг программаси композитор А. Берлин билан шоир Р. Фарҳодий ёш ижрочиларга ҳадя этган «Санъат байрами» қўшиғи билан бошланди. Умумий таълим ва музика мактабларининг, пионер саройлари ва уйлари, клубларнинг талабалари билан биргаликда кичкинтойлар ҳам байрамда қатнашадилар. Тошкентдаги 483-болалар боғчасидан тўрт яшар Наргиза Убайдуллаева концертнинг энг ёш қатнашчиси эди. У ижро этган қўшиқ ва рақсни томошабинлар қарсаклар билан кутиб олдилар. Классик ва халқ куйлари, ҳозирги замон композиторларининг асарлари, совет шоирларининг шеърлари янгради.

«Санъат байрами» программасида конкурслар билан бир қаторда республика адиблари, таниқли маданият арбоблари билан учрашувлар ўтказиш кўзда тутилган. «Санъат байрами» қатнашчилари Тошкентнинг диққатга сазовор жойлари билан танишадилар, шаҳар театрларида ва концерт залларида бўладилар. Улар учун профессионал бадиий коллективлар махсус программалар, спектакль ва томошалар тайёрлашган.

Шу куни Ўзбекистон Рассомлар союзининг виставка залида «Республика ёш талантларининг ижоди — жонажон социалистик Ватанга бағишланган» мавзуида кўргазма очилди. Кўргазмага ёш санъаткорларнинг икки мингга яқин сурат ва полотнолари, график варақлари ва ҳайкалчалари, буюмлари ҳамда кинофото ҳаваскорларининг ишлари қўйилган. Кўргазма бир ой давом этади. (ЎзТАГ).

САЛОМ, НАФОСАТ!

ТАҚРИЗ

Воҳид Зоҳидовнинг янги китоби «Гўзаллик оламида» деб номланади. Уни «Фан» нашриёти рус тилида нашрдан чиқарди. Китобда чуқур фалсафий, ранг-баранг адабий-танқидий мақолалар, жанговар публицистик рисолалар жамланган. Энг муҳими, олим фалсафий ишларида ҳам, адабиётшуносликка доир мақолаларида ҳам, публицистикасида ҳам даврнинг ўткир, долзарб масалаларини кўтаради. Бу асарлари учун материални ўзбек адабиётидан, СССР халқлари адабиётидан, прогрессив жаҳон адабиётидан ҳам олади. Айниқса, олим ўзбек халқи маънавий-эстетик дунёсини совет классикаси, жаҳон классикаси эвазига янада бойитишни юрак-юрагидан истайди.

Китобдаги мақолаларни иккига бўлиш мумкин: проблематик ва адабий портретлар. «Ленинизм — шарқ халқларининг озодлиги демакдир», «Тинчлик, дўстлик, прогресс тили», «Замонавийликнинг кенг доирасида», «Ҳамиша дўстмиз», «Архитектура ҳақидаги фан замон амалиёти хизматида» каби мақолалар биринчи гуруҳга мансуб. В. Зоҳидов узоқ вақтлардан буён шарқ халқлари, жумладан ҳорижий Шарқ мамлакатлари тақдири билан астойдил қизиқиб келади. Кейинги вақтларда Афғонистон тўғрисида бир туркум жанговар публицистик мақолалар эълон қилди, ҳорижий Шарқ ёзувчилари тўғрисида ҳам илмий тадқиқотлар яратди. «Ленинизм — шарқ халқларининг озодлиги демакдир» деган мақоласида ҳорижий шарқ халқлари тақдирида юз бераётган ўзгаришларнинг ижтимоий, сиёсий-фалсафий асослари тўғрисида фикр юритади.

«Тинчлик, дўстлик, прогресс тили» мақоласида тарихий, илмий фактлар, адабий мисоллар билан фалсафий мушоҳадалар узвий боғланиб кетади. Рус тилининг халқларнинг илмий, маданий ва эстетик даражасини кўтариш, дўстлик, тинчлик ва прогресс учун хизмат этувчи восита эканлигини кўрсатиб беради. «Замонавийликнинг кенг доирасида» мақоласи публицистиканинг ҳаётдаги ўрни, вазифаси билан боғлиқ назарий ва амалий масалаларга қаратилган. Мақолада публицистика жанри тўғрисида ҳам назариячи, ҳам амалиётчи сифатида чуқур фикр юритади. У публицистика халқимизга жаҳонда, мамлакатимизда юз бераётган улуғ ўзгаришлар, прогрессив ҳодисалар, айниқса, мамлакатимизда коммунистик жамият қуриш ишидаги ютуқлар, ҳаётдаги янгиликлар хусусида ҳозиржавоблик билан фикр юритувчи тезкор жанр эканлигини таъкидлайди. Публицистика «давр овози ва уни ҳаракатлантирувчи куч», дейди.

В. Зоҳидов «Публицистика ва публицист ҳақида» деган мақоласида публицистика қудратини Л. И. Брежнев, М. Горький, М. Шолохов, И. Эренбург, К. Симонов, Ш. Рашидов ижодлари мисолида намойиш қилади.

Тўпламнинг асосий қисми йигирма олти ёзувчи, санъаткор ва олимга бағишланган. Унда Фаробий билан Навоийнинг дунёқарашлари, мақсад-идеаллари ўртасидаги яқинлик, ворисийликни акс эттирувчи мақолалардан бошлаб, Ш. Руставели, Т. Шевченко, Белинский, Абай, Бердах каби классиклар ижодига, В. Маяковский, Ҳамза, М. Авезов, М. Турсунзода, М. Иброҳимов, Ғ. Ғулом, А. Софронов, М. Шайхзода каби ёзувчилардан тортиб М. Сарьян, Уста Ширин, Ю. Ражабий, М. Ашрафий, Тамарахоним каби рассом, меъмор, бастакор ва артистларгача қамраб олинган, улар ижодининг ғоявий-эстетик қиммати очилган. Олим қардош ёзувчи ва мўйқалам усталари хусусида ёзганда, албатта, улар ижодидаги ўзбек халқи, адабиёти ва маданияти билан боғлиқ нуқталарини топади. Ш. Руставели ҳақидаги мақолада Фозил Йўлдош «Йўлбарс терисини ёпинган паҳлавон» асосида шу достоннинг халқ вариантини яратганини, Маяковский ижодини таҳлил этганда унинг Ғ. Ғулом каби издошларини тилга олади. А. Петровнинг «Петр Биринчи» операциясини таҳлил этар экан, бу асарнинг интернационал санъаткорлар меҳнати — рус, украин, ўзбек санъаткорларининг дўстона ҳамкорлиги туфайли саҳнамизда муваффақият қозонганини ёзади.

В. Зоҳидов Ю. Ражабийни ўз Ватанининг ҳақиқий граждани, халқининг қалби, ақл идрокининг ҳаққоний ифодачиси, дейди. Ҳам бастакорлик, ҳам хонандалик, ҳам музикантлик, ҳам олимлик, ҳам педагоглик каби фазилатларни ўзида мужассамлаштирган бу ноёб талант эгасини боқий даҳолардан бири сифатида жуда тўғри таърифлайди. Ю. Ражабий мақомларнинг халқчил, реалистик қудратини очиб берибгина қолмади, айни чоқда мақомларни, ўзбек классик ва халқ куйларини нотага тушириб, ўн икки катта жилдларга йиғиб, уларга абадийлик бахш этди. Бу билан Юнус Ражабий халқимизнинг музика маданияти учун ҳам, ўзи учун ҳам боқий ҳайкал тиклади. Ўзбек халқи меъморчилик санъати шуҳратини узоқ-узоқларга ёйган Уста Ширин ёки ўзбек рақс санъатини жаҳон саҳнасига олиб чиққан Тамарахоним ҳақидаги мақолаларда улар санъатининг чуқур миллий ва ёрқин интернационалистик мазмунини очади.

Шуни айтиш керакки, китобда баъзи мақолалар тезис ва умумий характер касб этиб қолган. У ёки бу ёзувчи ва санъаткор ижодига оширинброқ баҳо берилган ўринлар ҳам йўқ эмас. Бироқ, бу қусурлар китобнинг илмий ва эстетик қимматига халал етказмайди.

В. Зоҳидов ғоявий ўткир ва ҳужумкор, халқчил, реалистик санъатни, гражданлик туйғуси, дўстлик, интернационализм, инсонпарварлик руҳи билан суғорилган асарни ардоқлайди, бундай асарларни инсон учун сув ва ҳаводек зарур маънавий олам — гўзаллик олами, деб ҳисоблайди ва ҳамманинг ундан баҳраманд бўлишини орзу қилади. Ижодкорларни ижодкорлардек яшаш, ижод қилиш ва инсоннинг, жамиятнинг камол топишига кўмаклашувчи боқий асарлар ёзишга чорлайди.

Салоҳиддин МАМАЖОНОВ,
Ҳамза номидаги Ўзбекистон ССР Давлат мукофоти лауреати.

Ўзбекистон ёзувчиларининг янги асарлари

Таниқли ёзувчи Саъдулла Кароматовнинг янги романи — «Сўнгги бархан» республикада олиб борилаётган катта сув учун кураш, қачонлардир саҳро емирган унумдор ерларни ўзлаштириш масалаларига бағишланган. Муаллиф шу кураш жараёнида содир бўлган тўқнашувларда, бурч, Ватанга меҳр ва садоқат, фидойилик каби инсоний фазилатга алоҳида эътибор бериб, замондошимизнинг ёркин маънавий қиёфасини чизишга интилади. Қуйида шу романдан парча ўқийсиз.

СЎНГГИ БАРХАН

(РОМАНДАН ПАРЧА)

КУТИЛМАГАНДА идорасига кириб келган Юнус Юсуповни Даврон қучоқ очиб кутиб олди. Ташвишу ўйларини унутиб, хаёлан студентлик йилларига парвоз этди. Аудиториялардаги баҳсу мунозаралар, дам олиш кунлари Жанггоҳдаги соя-салқин боғда, остидан зилол сув шарқираб ўтадиган сўрида, мажнунтолларнинг чил кокилдек эгилган шохлари остида тунгача қилинадиган халфана улфатчиликлар кўз олдида жонланди-ю, руҳи енгиллашди. Ҳеч кимга сўз бермай, бир гапириб, ўн куладиган дамларидек қаҳқаҳ отиб кулганча Юнуснинг пальтоси билан қизил бўйинбоғини қўлидан олиб, ўзини диванга ўтқизди.

— Ў, биз томонларгаям келаркансан-да, жўра, қайси шамол учирди?

— Сени соғиниб, бир занги дилни ёзай, деб келдим-да. Ўзинг қамнамосан, обкомдаям кўринмай қолдинг, тинчликми?

— Э, ўзинг биласан-ку, дала ишини, санга ўхшаш каттакон бўлсам-ку ўзим билардим — қаерга бориб, ким билан ўтиришни. Ярим кун совхозда бўлмасам, минг ташвиш, ҳаммаёқ ябадур[1]. Одамларам кўп ғаламис, ишониб бўладими, жўра?

— Одамларга ишониш керак, дўстим! — Юнус ижирғаниб, зўрға ўзини босди.

— Ҳалиям ўша-ўша экансан-да. Қўй, энди ғоявий озуқангни. Қани, кетдик уйга. Дунёнинг ишларидан, ўтган кетганидан тўртта гурунглашайлик.

— Уйни ҳозирча қўятур, дўстим. Меҳмонхонанг бор-ку. Ўша ерга жой қилиб берсанг, кўрадиган қоғозлар бор.

— Қоғозларингни нима қиласан? Озиб-ёзиб келибсан, хун бўлган юракларга бир шакароб сепайлик. — Даврон ўқиб юрган кезларида ичкиликнинг ҳамма турини «шакароб» дерди. — Иш бўлса, эртагаям кун бор, қочиб кетмайди. Меҳмонхона банд, жўра, у ерда Қаҳрамон хотини билан турипти. Қани, бўл, кетдик!

Юнус хатни Давроннинг қўлига тутқизиб, ҳозирнинг ўзидаёқ ишни бошлашниям хаёлидан кечирди-ю, аммо андишага борди. Бир курсда ўқиб юрган кезларидаги муносабатларини, кўпинча ёзги таътил пайтларида ҳолжонига қўймай, қишлоғига судрашларини, хушчақчақ Истат бибининг уни ўғлидек суйиб, эркалашларини эслади. Иккиланди.

— Ў, хайрият-э, бу кўзларгаям офтоб чарақлади чоғи-ку! Қани, юра қол энди, — дея қўлини дўстининг қўлтиғига солиб, уни ўрнидан турғизди.

ИСТАТ БИБИ дарвозадан кириб келган меҳмонга пешвоз чиқди. Қиш пайтлари, айниқса, қор ёққанда Юнус Давронникидек чиройли, катта кўзларини айвондан ҳовлига қадаб, тикилиб ўтиришини билгани учун дустурхонни шу ердаги стол устига ёза туриб:

— Бинойигина юрибсизми, балам, у ёқда онайизла, чарчамайгина юрийлармми? Бачала соғми? — деди лабидаги кулгини йиғолмай.

— Раҳмат, бибижон, ҳаммалари сиҳат-саломат, сизга салом айтишди.

— Илойи саломат бўлишсин, балам, қани ўтирингла. Сиз айвонди яхши кўришийизди ўйлаб, шу ерда жой қила қолдим. Балала нечта бўлди?

— Икки ўғил, бир қизчамиз бор, бибижон.

— Умрли бўлишсин! — Истат биби ўғлига зимдан қараб қўйди. Кайфи чоғлигидан фойдаланиб: — Жўрайиздиям бундоқ бошини иккита қилиб қўйсайиз-чи, балам, гапира бериб хун бўлдим, — деди.

— Бу оладиган қизни ҳали онаси туғмаган экан. Моҳилиқони кутяптилар.

— Бо, шу қишлоғимизди ўзида нечта сухсурдек қизла йўлига зор. Хай, ўзларини қўллари тайидаги Адолатхон ямонми?

— Онажон, ошингизга қарайсизми, қоринлар оч.

— Кўрдийизми, дарровгина рапида минан нон ёпгандай оғзимга уриб, дам қиладила. — Истат биби ўғлининг елкасига қоқиб, айвондан чиқди.

Юнус Истат бибининг Адолат ҳақидаги гапидан таажжубланди. Хатдаги: «Каримованинг жигаридан урган Даврон. Бош кўтариб, бир нарса деёлмаса, бечора қиз қанақа секретарь бўлди?» деган сўзларни эслади. Бунга ишонмаган эди. Ҳозир ўйланиб қолди. «Демак, бир гап борки, Истат биби оғиз соляпти-да». У Давронга қараб кулди.

— Яхши ўйлаптилар Истат биби. Нима, Адолат ёмон қизми? — Юнус Давроннинг қўйнига қўл солди.

Давроннинг кулиб турган кўзлари маъюсланди, Олма дарахтининг айвон ойнасига эгилган яланғоч шохларига тикилди. Нафас ростлаб, хўрсинди.

— Ҳамма гапдан хабаринг бор-ку, Юнус, ярамга туз сепиб нима қиласан? — Чироқ нурида жимирлаётган шох устидаги қорга ишора қилди. — Юрак қолган йўқ ўзи, жўра, ҳў ана у қор парчасидай музга айланган.

Юнус Давроннинг юрагини ноўрин тимдалаганидан хижолат бўлгандай, узр оҳангида:

— Омади гапни айтдим-да, — деди. Кетидан: «Кутган билан натижа чиқмайди», деб неча бор гапиргансан-ку ўзинг, — деб қўшиб қўйди.

— Дилга фармон йўқ, жўра, бу бир пошшо! Нима қилай, кўнгил узиб кетолмаса. Бунинг устига, унда ҳам айб йўқ. Бобосининг измидан чиқолмаяпти. Андиша қиляпти. Эсли-ҳушли қиз. Ўйлаб кўрар ахир. Мениям кўча чангитиб юрадиган вақтим эмаски, осонгина умид узиб кетсам.

— Хай, жўра, ўзинг биласан, бизларнинг ёшимизда ойланиям ўйлаш керак-да! Қачонгача сўққабош бўлиб юрасан, дейман-да.

Юнус Давроннинг дилидаги гапни овоз чиқариб айтганиданми ёки ўзи ҳам кейинги пайтларда бу ҳақда бот-бот ўйлайдиган бўлиб қолганиданми, пайваста қошлари туташиб, силлиқ, кенг манглайида узун чизиқча пайдо бўлди. Адолат кўз олдига келди. Унинг қимтинибгина ерга қарашлари, тим-қора сочлари, мулойим шаҳло кўзлари, юзининг аллақаеридаги холи нимагадир Руминияни эслатди, унга. Диққат билан хотирлади. Ўртадан баланд бўйига ярашиб турадиган узун бўйнини хиёл ўнг томонга эгганча, жилмайиб қўйгандай бўлди. Қулоқлари остида бирон жиддий масалани у билан ҳал қилолмаганда, кўзларига тик боқолмай: «Ўзингиз биласиз», деб қайтарадиган сўзлари жаранглаб кетди. Яна у ҳақда ўйлай бошлаганида, туман пардаси жимирлаб, тўсатдан Нуқранинг ялт этган зебо чеҳраси, келишган қадди қомати, хипча бели... қора тун бағрини ёриб чақнаган яшин сингари уни ўзига келтирди. Юзига табассум ёйилди.

Давроннинг ниманидир ўйлаётганини кўриб, халақит бермай турган Юнус ҳам беихтиёр кулди.

— Нимага куляпсан? Одам кулишни яхши кўради, бировдан. Менинг ҳаётимга куляпсан-да.

— Бу куладиган гап эмас, жўра. Сен кулганингга кулдим-да. Ўзинг-чи? Нега кулдинг?

— Э, дунёнинг ишларига кулгим қистайди баъзан.— Даврон Юнуснинг самимий гапларига ийиб кетиб, дилидагини ёрди. — Ким сени юрагидан севса, унга нисбатан лоқайдсан, ким сендан ўзини олиб қочса, атрофида парвона бўлгинг келади.

— Бу ҳаёт диалектикаси, дўстим! Ҳар нарса ҳам қарама-қаршиликлари билан мўътабар. Осонлик билан қўлга киритиладиган нарса ҳамиша қадрсиз.

— Ҳа, биз севгининг баҳори билан шодланиб, унинг ёзу қиши борлигини унутамиз. Ҳаётдан ҳамиша хуррамлик излаймиз. Уни ўзинча қабул қилмай, дилимиздагини талаб этамиз. Бадбахтликка киришнинг биринчи кўчаси шу бўлса керак. — Даврон чаккасини бармоқларига тираб, хомуш бош эгди.

ЮНУС СТУДЕНТЛИК йилларида ҳаётга енгил-елпи қарашини бир-икки айтиб, насиҳат қилганида, Даврон уни жеркиб ташлаган эди. Шу-шу, бу ҳақда қайта оғиз очмаганди. Бугун, аччиқ сабоқлардан сўнг ўзи шундай қарорга келганидан бир чеккаси қувонди. Ҳаёт сени ўқитар, таёқ билан чўқитар, сабоғини билмасанг, дўконда бўз тўқитар. Ҳа, ота-боболаримиз бу гапни бежиз айтмаган, — дея ўйларди у. — Демак Даврон хатоларини тушунибди. Хатосини тушунган одамдан эса ёмонлик чиқмайди. — Юнус хатни текширишни унга топширишганида, Абдукарим Ваҳобовичнинг олдига кириб, Даврон билан курсдош бўлганини, ораларидаги яхши муносабатни айтиб, бу ишни бошқа кишига беришни илтимос қилишни кўнглидан ўтказган эди. «Хатни текширишни бўйнимга олиб, тўғри йўл тутган эканман, — дея хаёлидан кечирди у ҳозир. — Ахир Давронни мендан яхшироқ ким биларди? Масалага ошна-оғайнигарчилик нуқтаи назаридан эмас, объектив ёндашишимга эса имоним комил. Биров йўл қўйган хатони текширишга унинг ўзини яхши ўрганмай киришишнинг ўзи хато. Муаммо ва чигалликлар билан тўлиб-тошган ҳаётда нималар бўлмайди! Одамни айблаш, жазолаш уни тўғри йўлга солишдан осон, албатта. Мен ўзимни Давроннинг дўсти, деб биламан. Дўст бошига оғир кун келганда, ёрдам қўлини чўзмасам, дўстлигим қаёқда қолади? Балки одамлар ҳақдир. Аммо ботқоққа энди кирган кишини елкасидан босиб, чўктириш ҳам инсофдан эмас-да». Юнус бир дақиқа ҳам кечиктирмай, унинг олдига нима мақсадда келганини ҳозироқ айтишга қарор қилди.

— Мен сенинг устингдан тушган хатни текширишга келдим, дўстим.

— Хат дейсанми? Нима деб ёзишипти? — Даврон шошилиб, бошини кўтарди.

— Хай, ҳозир қисталанг эмас-ку. Эртага идорангда кўрсатарман. — Юнус унинг юрагига ғулғула солиш учун атайлаб шундай деди.

— Ихтиёр ўзингда-ю, бунақа нарсани кўрмаган одамнинг юрагига ғулғула тушаркан. — Даврон киришган ишини охирига етказмай қўймасди. Сабр қилиш, эртага қолдириш, деган тушунча унга ёт. Ишда ҳам кўп масалаларда бугунги ишни эртага қолдирмаслик одати билан ютарди. Бошқа хўжалик раҳбарлари орқа-ўнгини чамалаб, бамайлихотир иш бошлагунча Даврон топшириқни саранжомлаб қўярди. Ҳамма соҳада илғорлигининг сири ҳам шунда эди. Бироқ бундай пайтларда у одамлар билан ҳисоблашмас, уларнинг вазиятини инобатга ҳам олмай, кўпинча маъмуриятчиликка ўтиб оларди. Икки ўртада келишмовчилик, низо бошланганда эса ҳақлигини билиб, қўполлик қилар, бировнинг дилини оғритиб қўйганини сезмай қоларди. Бундай кезларда кўпинча кейин пушаймон бўларди. Дилини оғритган одамидан узр сўраб, кўнглини кўтариб ҳам қўярди. Аммо тарки одат амри маҳол, деганларидек, иш қисталанг келганда, яна шу қилиғини қайтариб, одамларда ўзининг самимийлиги, соддалигига шубҳа туғдирарди. Бунинг оқибатида эса баланд-паст гаплар, унга нисбатан норозиликлар борган сари кўпаярди. Ҳозир ҳам вазминлик қилиб тургани билан, борди-ю Юнус рад жавобини берса, ёқалашишгача тайёр эди. Юнус унга ён босаётганини сезгани учун муросага ўтди. — Хай, хатни эртага кўрсатсангам, мазмунини айтгин?

ЮНУС ЎЙЛАГАН режаси яхшигина амалга ошганидан мамнун бўлиб, сочиққа қўл узатди.

— Мазмуни нима бўларди. Сени қўполлигингни, бўлар-бўлмасга бақиришингни, касал бўлишига қарамай, ишонмай далага ҳайдашингни, одамларнинг моддий турмуши билан ишинг йўқлигини, икки гапнинг бирида: «Судга бераман, қаматаман», деб туришингни, партия ташкилотининг секретари буларни била туриб, масалангни мажлисга қўймаётганини, бунинг сабаби Адолат сени яхши кўришини... — Юнус зимдан Давронга қараб, хўрсиниб қўйди. — Бўладими ё давом эттирайми?

Даврон чурқ этмай, ерга қараб қолди. Онаси олиб келган чойни қайтарди. Пиёлага қуйиб, Юнусга узатди-ю, ўпкалангандек юзини бурди. Бўйнини қашиб туриб, тўнғиллади.

— Ҳай, мунчалик экан, ишдан олиб ташланглар-да!

— Ишдан олиб ташлаш йўқ. — Даврон тантиқ ойимчалардек терсайиб юзини бурганидан жаҳли чиқиб, қизишди Юнус... — Отнинг бошини осон йўлга қараб бураверган билан иш битарканми?

— Мен қўполлик қилмай, ҳамманинг оғзига, дилига қараб турсам иш битарканми?

— Мамлакатимизда қанчадан-қанча инсон тасаввур этолмаган ишлар битяпти. Мундан чиқди, санингча ҳамма раҳбарлар қўполлик қилиб, одамларнинг бўйнига арқон солиб ишлатаётган экан-да?!

— Улар билан мани тенглаштириб нима қиласан?

— Нега тенглаштирмас эканман? Она-юртга, элга меҳр — ўзинг туғилиб ўсган миттигина қишлоққа, атрофингдаги одамларга, ёр-биродарларингга меҳру шафқат, муҳаббатдан бошланади. Одамларни бугун сан норози қилсанг, эртага район раҳбарлари, сўнг областдагилар шу йўлдан боришса, бутун юртда бошбошдоқлик бошланмайдими? Замон қил устида турганини, ғанимларимиз бизга кўз олайтириб, дунёга ғулғула солаётганидан хабаринг борми ўзи?! Сен одамларинг билан бирга бераётган ҳар бир мисқол маҳсулот юрт дастурхонига тушиб, элни хушнуд этяпти. Эл хушнуд — Ватан обод. Сен бўлсанг, хатоларингни мардларча бўйнингга олиб, одамларнинг бирини ака, бирини ука, деб енг шимариб ғайрат кўрсатиш ўрнига тўнни тескари кийиб олсанг. «Мунчалик экан, ишдан олиб ташланглар-да!» эмиш... — Юнус ўрнидан туриб, дераза олдига борди. Кўрсаткич бармоғи билан боя Даврон кўрсатган шох устидаги муз бўлиб қотган қорга ишора қилди. — Шу музниям қуёш илиқ нури билан эритади. Чўлда шафқатсиз нури ҳаммаёқни куйдирадиган қуёш, бу ерда меҳру ҳарорати билан сийлайди.

ДАВРОННИНГ НАФАСИ ичига тушди. Бошини эгганча, стол устига ёзилган сариқ гулдор дастурхоннинг шокиласини титкилаб ўтирарди. Юнус унинг тепасига келиб, тўхтади. Меҳр тўла кўзларини Давроннинг қўнғир сочларига қадаб, елкасига қўл ташлади. Ҳозиргина ичган коньякданми, ҳаяжонланиб кетганиданми жуссасига мос кичкина юзи ловуллаб ёнарди. Нафасини ростлаб, овозини пастлатди.

— Сен ишдан кетишни хаёлингга ҳам келтирмайсан. Буни яхши биламан. Қилаётган ишингни жон-дилингдан севишинг менга маълум. Директорликни дўндирсам, кейин мени каттароқ ишга кўтаришади, деб мўлжалламаётганингданам кўпчилик хабардор. Сен зиммангга юклатилган топшириқни ўринлатиб бажаришни ўйлайсан, ғирромликни ёмон кўрасан. Шу фазилатларинг устига одамларга ишониб, улардан меҳру шафқатингни аямасанг, олам гулистон. Нега тажанг бўлиб, қайсарлик қиласан?

Даврон Юнус унинг дилидагини топиб сўзлаганидан ўйланиб қолди. «Рост айтяпти, жўрам. Мени овунтириб, дилимни тоғ қилиб турган шу — ишим. Совхозсиз ҳаётим нима бўлишиниям билмайман. Дардимни, дилимдаги ғуборни шу ерда ёзаман. Чинданам, нега қайсарлик қиламан?» — Даврон ўрнидан туриб, Юнуснинг кўзларига тик боқди...

Саъдулла КАРОМАТОВ.

[1] Ябадур — тўс-тўполон.

ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК ХАБАРЛАРИ

Қува районидаги «Ўзбекистон» колхози миришкор деҳқонлари кўкламги экиш мавсумини пухта ҳозирлик билан кутиб олдилар. Шу кунгача далага 17 минг тоннадан зиёд маҳаллий ўғит чиқарилди. Сув шохобчалари сифатли тозаланди. Мавжуд техника воситалари мавсумга тахт.

Дала ишлари С. Холдоров, Э. Тўланов, И. Эгамов ва А. Қодиров бошлиқ илғор бригадаларда, айниқса, уюшқоқлик билан давом этмоқда. Бу бригада аъзолари ҳосилдорликни 45—50 центнерга етказиш мажбуриятини олишди.

М. ЖИЯНОВ.

* * *

Толлимаржон районидаги Ҳамза Ҳакимзода номли совхоз марди-майдонлари бу йил она-Ватан хирмонига 12 минг тонна сара дон етказиб бериш мажбуриятини олишган. Хўжалик ғаллакорлари ваъдага вафо қилиш учун дала ишларини уюшқоқлик билан давом эттирмоқдалар. Ғалла майсалари озиқлантирилаётир.

Маккажўхорикорлар меҳнати ҳам таҳсинга лойиқ. Шу кунларда сўнгги гектар майдонларга барака уруғи қадалмоқда. Дастлаб уруғ ташланган майдонларда маккажўхори униб чиқди. Хушвақт Хушмуродов, Норқул Худоёров, Эшим Кўчимов, Турсунқул Қулмуродов, Абдураҳмон Боймирзаев бошлиқ комплекс механизациялашган бригадалар ва звенолар аъзолари сидқидилдан меҳнат қилишяпти.

Н. ҚАҲҲОРОВ.

* * *

Ленин ордени кавалери, республикада хизмат кўрсатган пахтакор Буважон Ҳафизов бошлиқ бригада аъзолари бу йил ҳосилдорликни 60 центнерга етказиш иштиёқида иш бошлашди. Пахта экиладиган майдонлар аллақачон бороналаниб қўйилди. Экиш агрегатлари ҳам старт кутиб турибди.

— Чигит экишни узоғи билан уч-тўрт кунда тугаллаймиз. Бу ишга пухта ҳозирлик кўрилган. Мен ўзим чигит эккан далалардаги пахтанинг ҳаммасини агрегатим билан тераман, — дейди Ленин орденли механизатор Абдуқаҳҳор Холбоев. — Бас, шундай экан, дастлабки кунларданоқ иш сифатига алоҳида эътибор берамиз. Экипаж аъзоларидан чигит экишда ўта хушёр бўлишни талаб қиламиз.

Косонсой районидаги Худойбердиев номли колхознинг бошқа бригадаларида ҳам чигит экишга пухта ҳозирлик кўрилмоқда. Далалар барака уруғи қадашга ҳар тарафлама пухта созланяпти.

П. БУХОРОВ.

* * *

Худди шунингдек, чигит экишга ҳозирлик кўрилаётгани ҳақидаги хат-хабарларни Ворошилов районидан **Ж. Санджалолов**, Элликқалъадан **Ҳ. Бекимов**, Ильич районидан **А. Азимов**, Тўрақўрғондан **И. Нишонов**, Ғиждувондан **Т. Максудов**, Ўзбекистон районидан **Т. Ҳамдамов**, Қизилтепа районидан **Р. Неъматов**, Пайариқдан **И. Холиқулов**, Коғон районидан **Ж. Очилова**, Ангор районидан **И. Мўминов** ўртоқлар ҳам йўллашган.

МУСОБАҚАДОШЛАР ДАЛАСИДА

Ўн биринчи беш йилликнинг учинчи йилида она-Ватанга 20 минг тонна пахта етказиб бериш мажбуриятини олган Поп районидаги Ленин номли агросаноат бирлашмаси деҳқонлари чигит экиш сеялкаларини Наманган областида биринчи бўлиб далага олиб чиқдилар. Ленин номли совхоз-техникумнинг Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Мадумар Эргашев бошқарувчилик қилаётган учинчи бўлимидаги Боқижон Ғайбуллаев, Эргаш Ботиров ўртоқлар раҳбарлик қилаётган мусобақадош бригадалар деҳқонлари Шимолий Фарғона канали тепасидаги майдонларга чигит экишга киришдилар.

Кафтдек текисланган майдонларга экиш агрегатлари юксак унумларда ишлатилаётир. Уруғ қадашда Раҳматилла Ҳошимхонов, Ҳокимбой Турсунов сингари механизаторлар пешқадамлик қилишяпти. Дастлабки кундаёқ 20 гектардан зиёд майдонга барака уруғи ташланди.

Бу йил 190 гектар дашт майдоннинг ҳар гектаридан 25 центнердан «оқ олтин» хирмони кўтаришга бел боғлаган ҳар иккала бригада ишчилари чигит экишни 1 апрелгача тугаллаш учун ўзаро мусобақалашиб ишламоқдалар.

Бўлим пахтакорлари 480 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 50 центнердан ҳосил олишга аҳд қилдилар.

С. ҚЎЧҚОРОВ,
Наманган области.

ЭЛ ДАСТУРХОНИГА

▲ САРИОСИЕ. «Дашнабод» совхози район хўжаликларигагина эмас, балки Сурхондарё областининг Сурхон—Шеробод чўлларида ташкил қилинган хўжаликларга ҳам кўплаб серҳосил, об-ҳаво ва иқлим шароитига кўниккан анор кўчатлари етказиб бераётир. Хўжаликнинг ўзида эса анор тайёрлаш тобора кўпайтирилмоқда. Совхоз ўтган йили тайёрлов пунктига 911 тонна анор топширган эди. Бу йил ана шу рақамни 1000 тоннадан ошириш учун қизғин иш олиб борилмоқда. Ҳозир 382 гектар майдондаги ниҳоллар ҳосилга кирди. 800 гектар майдондаги ўсимликнинг ҳаммаси ҳосилга киргач, анор миқдори кескин оширилади. Совхоз Москва, Ленинград шаҳарлари, БАМ қурувчилари, Сибирь ва Узоқ Шарқ районларининг меҳнаткашларига янада кўпроқ анор жўнатади.

А. РЕБЯЖЕВ.

Чет элларда

БЕБАҲО ТАЪЛИМОТ

НЬЮ-ЙОРК. Америка меҳнаткашлари, деди АҚШ Компартиясининг Бош секретари Гэс Холл, бугунги кунда капиталистик системанинг чуқурлашиб бораётган кризиси вужудга келтирган проблемаларни тушуниб олиш учун Карл Маркснинг барҳаёт таълимотига тез-тез мурожаат қилмоқда. Гэс Холл илмий коммунизм асосчиси туғилган куннинг 165 йиллигига ва вафот этган кунининг 100 йиллигига бағишлаб жамоатчиликнинг Бостон шаҳрида (Массачусетс штати) ўтказилган йиғилишида нутқ сўзлади. Америка коммунистларининг раҳбари бутун дунёдаги ишчилар синфи учун, меҳнаткашлар учун Маркс таълимотининг мислсиз қимматбаҳо хазина эканлигини уқтириб ўтди.

ИНСТИТУТ ТАШКИЛ ҚИЛИНДИ

АДДИС-АБЕБА. (ТАСС). Эфиопия Мувақкат ҳарбий-маъмурий кенгаши мамлакатда миллатлар институтини ташкил қилиш тўғрисида декрет чиқарди. Бу институт миллий-демократик революция программасига мувофиқ Эфиопиядаги турли элатлар ва миллатларнинг ривожланиши сиёсий, иқтисодий ва социал шарт-шароитларини ўрганади. Институт марксизм-ленинизм ва пролетар бирдамлиги принциплари асосида мамлакатнинг маъмурий структурасини ишлаб чиқиш учун ўз тавсияларини тақдим этади.

ИТАЛИЯ. Мамлакатнинг энг йирик индустриал шаҳарларидан бири — Милан оғир кунларни бошидан кечирмоқда. Кўплаб завод ва фабрикалар ёпилиб, ишсизлар сони ортиб бормоқда. Суратда: иш талаб қилаётган намойишчилар.

ТАСС фотохроникаси.

КОНТРРЕВОЛЮЦИОН ШАЙКАЛАР ТУГАТИЛМОҚДА

МАНАГУА. Ҳозирги кунда Қўшма Штатлар ва у қўллаб-қувватлаётган контрреволюция бошлаган янги жиноий авантюрага қаршилик кўрсатаётган бутун Никарагуа халқига хушёрлик, сафарбарлик ва ўз кучига ишонч фазилатлари хосдир.

Мамлакатнинг шимолий районларидан олинаётган хабарлар ҳар бир никарагуаликни ҳаяжонлантирмоқда, албатта. У ерда, Нуэвасеговия, Хинотега ва Матагальпа департаментларида сандиночи халқ армиясининг жангчилари республика территориясига Гондурасдан юборилган контрреволюционерлар йирик бўлинмаларини таъқиб қилиш ва тугатиш операцияларини олиб бормоқдалар. Бу қуролланган авантюра АҚШ Марказий разведка бошқармаси раҳбарлигида пухта ишлаб чиқилди ва амалга оширилди. Марказий разведка бошқармаси диктатор Самоса собиқ каллакесарларини бостириб кириш учун асосий куч қилиб танлаб, уларни Америка ва Исроилда ишлаб чиқарилган энг янги қурол-яроғлар билан таъминлади.

Никарагуа халқи шай бўлиб турибди. У революция ғалабаларини ҳимоя қилишга отланган. Ишчилар синфи олдинги сафларда бормоқда. Меҳнаткашлар сандиночи касаба союз маркази халққа мурожаат қилиб, уларни халқ лашкари сафларига киришга, революцион хушёрликни янада кучайтиришга даъват этди. АҚШ империализми найранглари олдида, деб таъкидланади меҳнаткашлар сандиночи касаба союзи марказининг баёнотида, ватан озодлиги ва мустақиллигини қаттиқ туриб ҳимоя қилишга шай эканлигимизни изҳор этамиз.

Шу кунларда Никарагуа пойтахти ишчилари, ҳунармандлари, студентлари, ўқитувчиларидан икки мингдан кўпроқ киши сандиночи халқ милицияси отрядларига ёзилди. Кўнгиллилар Америка жосуслик маҳкамаси томонидан Никарагуага ташланган сомосачи шайкаларни тор-мор қилиш учун қўлларига қурол олиб курашишга тайёр бўлиб турибдилар. (ТАСС).

СУНЪИЙ ЮРАК ЁРДАМ БЕРМАДИ

САН-ФРАНЦИСКО, 24 март (ТАСС). Юта штатининг Солт-Лейк-Ситидаги университет клиникасидан 62 ёшли америкалик Барни Кларк вафот этганлиги тўғрисида хабар олинди. У сунъий юрак билан салкам тўрт ой яшаган дунёдаги биринчи кишидир. Врачларнинг айтишича, у қон айланиши системаси бузилиши натижасида ўлган.

Жами бўлиб 7,5 соат давом этган сунъий юрак қўйиш операцияси ўтган йилнинг 1 декабридан 2 декабрига ўтар кечаси қилинган эди. Синтетик материалдан ясалган бу юракнинг вазни ва ҳажми инсон юрагига ўхшаш эди. Юраксимон машинани доктор Роберт Жарвик ясаганлиги учун машина унинг номи билан «Жарвик-7» деб аталди.

Сунъий юрак ёрдамида яшашни таъминлаш системаси ҳаддан ташқари қиммат ва қўполдир. Кўпгина психиаторларнинг айтишича, мана шундай операция билан боғлиқ бўлган психологик проблемалар ҳали ҳал этилган эмас. Бундан ташқари Кларк бир неча бор зотилжам дардига чалинди, қон босим жуда пасайиб кетиши муносабати билан у бир неча бор шошилинч операция қилинди.

Американинг кўпчилик хирурглари фикрича, сунъий юрак бирмунча кўпроқ даражада инсон юрагининг ўрнини босадиган бўлгунча ҳали кўп йил ўтади. Калифорниядаги Станфорд университетининг олимлари ҳаётни сақлаб қолишнинг бу усулини ҳозир оралиқ босқичи — донорни кутиб туриш босқичи дебгина билиш керак, деб ҳисобламоқдалар.

ВАТАНПАРВАРЛАРНИНГ ПОЗИЦИЯСИ

МЕХИКО. (ТАСС). Ҳозир Американинг Сальвадорга интервенция қилиш хавфи ҳар қачонгидан кўра кучлироқдир, деди бу ерда Фарабундо Марти номли миллий озодлик фронти ва Сальвадор революцион демократик фронтининг вакили Антонио Эрнандес.

Сохта сайловга тайёргарлик авж олдирилаётганлиги, деб уқтирди у, Вашингтон Сальвадордаги ҳозирги режим қўзғолончиларнинг ғалаба қозонишига йўл қўймаслигига қодир эканлигидан жиддий шубҳаланаётганлигини акс эттиради.

Халқимизнинг ғоят катта кўпчилиги, деб таъкидлади А. Эрнандес, революцион кучлар таклиф этаётганидек, можарони сиёсий йўл билан бартараф этишни талаб қилиб чиқмоқда. Аммо Вашингтон фақат ҳарбий кучгагина умид боғламоқда. Америка Сальвадор режимига ҳарбий ёрдамни ошираётганлиги ватанпарварларнинг курашини тўхтатиб қолмай, балки террорни кучайтиришга олиб келади, холос, деб таъкидлади у.

«ЭРКИН ДУНЁ» ҚИЁФАСИ

КАСАЛНИ ЯШИРСАНГ...

Зўравонлик ва жиноятчилик — америкача турмуш тарзи мубтало бўлган бедаво касал иситмаларидир. Америка Қўшма Штатларида кейинги йилларда жиноятчилик авжига чиқмоқда. Мамлакатда ҳар 24 минутда қотиллик, ҳар 7 минутда зўрлаш, ҳар бир минутда қуролли талончилик рўй бермоқда. Фақат 1982 йилнинг ўзида минглаб оилалар жиноятчилик қурбони бўлди. Жиноят статистикасининг даҳшатли манзараси мана шундай.

Оқ уй хўжайини Р. Рейган жиноятчилик мамлакатда «танг муаммо»га айланганлигини эътироф этди. У конгрессга йўллаган махсус мактубда АҚШда кучайиб кетган жиноятчилик «бутун мамлакатни, унинг ҳар бир аҳолисини хавф-хатар остига қўйди» деб уқтирилган. Президент ўз хатида «Америка шаҳарлари кўчаларини барча гражданлар учун хавфсиз қилиш», «америкаликларнинг ҳуқуқлари ва осойишталигини ҳимоя этиш» ва ҳатто «жиноятчиликка қарши уруш эълон қилиш» керак, деган сўзларни жуда кўп такрорлаган. Аммо Оқ уй хўжайини бу энг кескин социал муаммони ҳал этиш учун бирон-бир амалий чора қўллаганича йўқ. Дарҳақиқат, Рейган бирон-бир таклифни ўртага қўя олмайди. Чунки жиноятчиликнинг илдизлари ўтакетган социал адолатсизлик системаси ҳукмрон бўлган Америка жамиятига маҳкам чирмашиб олгандир.

Мамлакатда жиноятчилик тобора ўсаётганлиги америкаликларни қуролланишга, ўз уйларини эса ҳақиқий қалъаларга айлантиришга мажбур этмоқда. Статистиканинг гувоҳлик беришича, ёстиқлар остида, костюм чўнтакларида ва автомобилларнинг «жавонларида» 55 миллиондан ортиқ пистолет сақланмоқда. Уларнинг сони эса тобора ошмоқда — ҳар 13 секундда Қўшма Штатларда битта пистолет харид этилаётир. Америка президентининг умр йўлдоши ўз шахсий пистолетидан ҳеч қачон ажралмаслигини эътироф этди. Бунга изоҳнинг ҳожати бўлмаса керак.

Бугунги кунда Қўшма Штатларни чулғаб олган мислсиз зўравонлик ва террор америкаликларни, АҚШ олий суди раиси Уоррен Бергернинг ўткир таъбири билан айтганда, «ўз мамлакатининг гаровга олинган кишиларига» айлантириб қўймоқда. Касални яширсанг, иситмаси ошкор қилади, деб шуни айтадилар-да.

Ф. МИНАДЗЕЛИ.

Капитализм иллатлари

ЖИДДИЙ АҲВОЛ

Канада статистика бюросининг хабар қилишича, мамлакатда ортиқча кишилар армияси 1 миллион 585 минг кишини ёки барча ёлланган ишчининг 12,3 процентини ташкил этган. Мутахассислар бу маълумотларни шарҳлаб, Канадада иш билан банд бўлиш соҳасидаги ҳозирги аҳволни ўзининг жиддийлиги жиҳатидан ўттизинчи йиллардаги «Буюк депрессия» замонидаги вазият билангина таққослаш мумкин, деб таъкидламоқдалар.

МУДҲИШ РАҚАМЛАР

Яқинда Англиядаги Ним Уоррингтон шаҳридаги «Темз Боард» компанияси маъмурияти ўз корхонаси ёпилганлиги тўғрисида ҳамда 800 га яқин кишининг ишдан бўшатилганлиги тўғрисида эълон чиқарди. Бундан ташқари қатор корхоналарда иш ҳафтасини қисқартириш тадбирлари кўрилмоқда.

Ҳозирги пайтда Британия оролларида 3,3 миллион ишсиз мавжудлиги расмий маълумотларда ҳам эълон қилинмоқда. Бироқ касаба союз ташкилотлари томонидан келтирилган маълумотларда ишсизлар 4 миллион кишидан ҳам ортиб кетганлиги қайд этилади.

ТАНГЛИК ГИРДОБИДА

Франция химия саноати жиддий танглик гирдобига тушиб қолди. Саноатнинг бу соҳаси сурункасига уч йилдан буён қисқариб бормоқда. Эълон қилинган расмий маълумотларга кўра, химия саноати ўтган йилнинг ўзида фақат 0,6 процент ўсган. Шу билан бир вақтда химия саноати учун ажратилган капитал маблағ 8 процентга камайган. Бу йил эса саноатнинг бу соҳаси яна қисқариши кутилаётир.

АХБОРОТ

МАДАНИЯТ ХАБАРЛАРИ

ОЛИМЛАР — ИШЛАБ ЧИҚАРИШГА

Ўзбекистон санитария, гигиена ва касб касалликлари илмий-тадқиқот институтининг бир гуруҳ олим ва илмий ходимлари бир неча кун давомида КПСС XXV съезди номли Наманган ипак шойи газламалар комбинатида бўлиб, кенг кўламда изланиш олиб бордилар. Лаборатория мудири, медицина фанлари кандидати Оқил Эсонов раҳбарлигидаги бу группа корхонанинг кўпгина цех ва филиалларида бўлиб, иш жараёнини ўрганди.

Олимлар ишчи ва хизматчилар унумли ишлаши учун яратиб берилган шароит, ишлаб чиқариш участкасидаги микроиқлим, ламинация нормал бўлиши ҳақида, чанг ва шовқинни камайтириш йўллари тўғрисида кўрсатмалар бердилар. Касалликларнинг олдини олишда ана шу омилларнинг аҳамияти катта эканлиги илмий жиҳатдан асосланди. Меҳнат шароитларини яратиб беришга оид тавсияномалар ишлаб чиқилди.

Институт олимлари шунингдек, меҳнат гигиенаси, хотин-қизлар гигиенаси, касб касалликларининг олдини олиш мавзуида қатор лекциялар ўқидилар.

М. ҒАФФОРОВ.

КАСБИДАН КАМОЛ ТОПИБ

Косон районининг Аврончи ва Чақа қишлоқларидаги колхозчилар ҳамда Ленин номли колхоз территориясида жойлашган Охунбобоев номли 23-ўрта мактаб коллективи яқинда қувончли воқеани нишонладилар. Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган ўқитувчи, ёшлар севимли устози Абдураҳмон ака Баракаевнинг шу илм даргоҳида иш бошлаганига ярим аср тўлди.

Ўтган йиллар мобайнида муътабар муаллим она тили ва адабиёт фанидан ёшларга сабоқ бериб келди. Унинг шогирдлари бугунги кунда халқ хўжалигининг турли соҳаларида ишлаётир. Қишлоқ шифохонасида, мактабда ўқитувчилик қилаётган 30 педагог ҳам бир вақтлар Абдураҳмон ака қўлида таълим олишган. Кекса муаллим меҳнат фаолиятидаги шонли санани ҳам ёшларни ўқитиш ва тарбиялашда янги муваффақиятлар билан кутиб олишга ҳаракат қилмоқда.

Ж. МУЙСИНОВ,
«Совет Ўзбекистони» жамоатчи мухбири.

* * *

Шунингдек, газетхонлардан Р. Абдалова, О. Мадраҳимов, Қ. Маликов, Ю. Шарипов (Наманган), Н. Саттибоев, А. Раҳмонов, Х. Алихўжаев, Т. Расулов, Д. Бозорбоев (Андижон), Х. Алиев, Н. Суюнов, У. Хушвақтов, С. Эгамбердиева (Қашқадарё), Ф. Рўзиев, Н. Ботиров (Бухоро), Г. Хужаева, С. Абдиев, С. Тошев (Самарқанд), Р. Абдураимова, Н. Норимов, З. Ибрагимова (ҚҚАССР), Д. Даулатова, Х. Бобомуродова (Сурхондарё), Ф. Тангриберганова (Хоразм), Ғ. Қобилов (Навоий), солдат Д. Дўстмуродов ва бошқалар ҳам редакциямизга турли мазмунда хат-хабарлар йўллашган.

ПАХТАКОР НОМИНИ ШАРАФЛАБ

Футбол

Бугун мамлакат чемпионати байроғи қирқ олтинчи марта кўтарилади

ИТТИФОҚИМИЗНИНГ ЕТТИ ШАҲРИДА ФУТБОЛ МАРШИ ЯНГРАБ, ДАСТЛАБКИ УЧРАШУВЛАР ЎТКАЗИЛАДИ.

Гапнинг сирасини айтсам «оқ олтин» ижодкорларининг пойтахти, деб эъзозланадиган қадимий ва навқирон Тошкент қиёфаси ҳар жиҳатдан ўзгариб кетибди. Ўзининг икки минг йиллик юбилейини нишонлашга қизғин ҳозирлик кўраётган кўркам шаҳар менда ажойиб таассурот қолдирди. Доҳий В. И. Ленин Марказий музейининг филиали жойлашган муаззам бино, В. И. Ленин номли СССР Халқлари дўстлиги саройи, янги меҳмонхоналар, осмонўпар бинолар, улкан телеминора ю кошона станцияларига эга бўлган Тошкент метроси диққатга сазоворлигини алоҳида таъкидлашни истардим. Маълумки, Ўзбекистон пойтахти тинчлик, дўстлик ва биродарлик шаҳри деб юритилади. Мен бунга халқаро ва иттифоқ миқёсида мусобақалар ўтказиладиган ажойиб маскан — спорт шаҳри, деган иборани ҳам қўшиб қўйишни истардим.

Суратда: тўп учун кураш. А. Зуфаров фотоси.

Шаҳарда бунёд этилган замонавий спорт иншоотлари — стадионлар, усти берк майдонлар йирик миқёсдаги баҳсларни ўтказишга мўлжалланган. Ана шундай спорт базасига эга бўлган Ўзбекистонда, хусусан, Тошкентда физкультура ва спорт ривожланиб бормоқда, маҳоратли спортчилар камол топмоқда. Пахтакор ўлкада спортнинг энг севимли турларидан ҳисобланган футболга иштиёқмандлар бениҳоя десам, муболаға бўлмас. Шунинг учун ҳам республикада футбол шахдам одимлар билан илдамламоқда. Барча лигаларга тааллуқли командалар мавқеларини мустаҳкамлаб, мухлисларни қувонтиришга ҳаракат қилмоқдалар.

«Пахтакор» республиканинг бош командаси, албатта. Бу команданинг ўзига хос бой тарихи менга яхши таниш. Пахтакорчилар олий лига «юзини» кўргандан буён командага М. Якушин, Г. Качалин, Б. Аркадьев, В. Соловьев сингари тажрибали тренерлар устозлик қилишган. Турли даврларда команда шуҳратига шуҳрат қўшиб, довруғ таратган Г. Красницкий, Ю. Пшеничников, Б. Абдураимов, В. Фёдоров, М. Ан каби ўйинчилар Ўзбекистон футболи тарихини бойитдилар. Мана, энди Андрей Якубик мухлисларнинг фахри бўлиб қолди. Аниқ ҳисоб-китоб бўйича, унинг дарвозаларга киритган тўплари 93 тага етиб турибди. Демак, бу йилги мавсум Андрей учун омадли келиши, яъни унинг Григорий Федотов клуби аъзоси бўлишига имкон бериши ҳеч гап эмас.

Пахтакорчилар устози Иштван Секеч ишбилармон ва тадбиркор тренерлардан бири эканлигини амалда исботламоқда. У ёш бўлишига қарамай, жиддий, сўзларидан футболчилар устозига хос фахр ва масъулият сезилиб туради. Тожикистон ССР ва Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган тренер унвонига сазовор бўлган И. Секеч ўз касбининг устаси сифатида мураббийликни ўрнига қўймоқда. Қисқа йиллар ичида команданинг янги составини таркиб топтириш, ёшлар ўртасида ўзаро ҳамкорлик, бирлик, кўзда тутилган мақсад сари интилиш каби фазилатларни юзага келтириб, ижобий самараларга эришди. Пахтакорчиларнинг узоқ йиллардан кейин яна фахрли олтинчи ўринни эгаллашлари шундан далолатдир.

«Пахтакор»ни келажаги порлоқ коллективлардан деб биламан. Бу команда мамлакатимизнинг етакчи коллективлари сафидан ўрин олишга умид қилса арзийди. Чунки пахтакорчилар учун ажойиб шарт-шароитлар муҳайё этилганлигининг шоҳиди бўлдим. «Қибрай» спорт базасида бўлиб, команда раҳбарлари ва футболчилар билан суҳбатлашдим. Ушбу замонавий спорт базаси Иттифоқимиздаги энг йирик иншоотлардан ҳисобланади. «Пахтакор» ана шундай мустаҳкам базага, мамлакатимиздаги энг катта стадионлардан бирига, футболни жондан севувчи минглаб мухлисларга эга экан, бундай команда эътибори йил сайин ортиб бориши табиийдир. Ўтган мавсум мобайнида «Пахтакор» стадионига бурноғи йилдагига нисбатан 173 минг 866 мухлис кўпроқ ташриф буюрганлиги чарм тўп ўйинига қизиқиш зўр эканлигини кўрсатиб турибди.

Пахтакорчилар янги мавсумга ҳам пухта ҳозирлик кўрдилар. Чунончи, умумжисмоний машқларга зўр бериб, ўзаро учрашувларда куч ва имкониятларини чамалашга алоҳида аҳамият бердилар. Фарғонада бўлиб ўтган халқаро учрашувда биринчи ўриннинг эгалланиши йигитларнинг руҳини кўтарди. СССР кубоги учун учрашувларда ҳам тошкентликлар бўш келишмади. Лекин биллур соврин учун кураш доимо тасодифларга бой. Пойтахт динамочилари билан нимчорак учрашувида майдон эгалари астойдил тўп сурдилар. Лекин меҳмонларнинг кутилмаганда дарвозани нишонга олиши, яъни ягона тўп пахтакорчиларни соврин учун курашда ўйиндан чиқиб қолишларига сабаб бўлди. Бунинг устига «Пахтакор» мазкур ўйинда асосий кучли состав билан майдонга тушмаган эди.

Хайрли ишнинг кечи йўқ, дейишади. Ўйлайманки, «Пахтакор» бу йилги мавсумда мухлислар ва мутахассисларни қувонтиради. Бунинг учун ички имкониятлардан унумли фойдаланиш зарур. Ўзбекистонда иккинчи лигага кирувчи командалар орасида «Янгиер», «Автомобилист», «Динамо», «Нефтяник», «Навбаҳор», «Соҳибкор» сингари коллективлар бор. Биринчи лигада эса Жиззахнинг «Звезда» командаси иштирок этмоқда. Сўзсиз, булар пахтакорчиларнинг асосий резервлари ҳисобланади. Республиканинг бош командаси зарур пайтларда ўз составини мазкур коллективлар ҳисобига тўлдириб, мустаҳкамлаб борса, айни муддао бўларди.

Команданинг бу йилги состави барқарор. Айниқса, дарвозабонлар яхши сараланган. А. Яновский, В. Николаев ва А. Рашидовларни зўр «қўриқчилар» дейиш мумкин. Коллективнинг ҳимоя чизиғи ҳам пухта. Ҳ. Бойматов, М. Билолов, А. Петрушин, Г. Денисов, Г. Якимцов, Ф. Исломов, И. Аҳмедов, В. Дегтяревлардан иборат команда мудофаасини ёриб ўтиш осон бўлмайди. Ярим ҳимояда Игорь Иванов, Александр Журавлёв, Ҳайитбой Ирисбеков, Дмитрий Огай каби моҳир футболчилар турадиларки, уларнинг ёрдами билан коллективнинг ҳар бир ҳужуми ўз самарасини бериши аниқ. Назаримда, бир неча учрашувлар мобайнида Виталий Жилкин, Марат Кабаев, Нуриддин Амриевлар ҳали яхши тузалиб кетмаганликлари туфайли, ҳужумкорликка зўр бера олмаслиги мумкин. Лекин А. Якубик, К. Новиков, Ю. Гадалар командадошларининг «сусткашлигини» сездирмасликка ҳаракат қиладилар, деган фикрдаман.

Ҳозир «Пахтакор» составида СССР терма командасига муносиб ўйинчилар бор. Чунончи, М. Билолов, М. Кабаев мамлакат Олимпиада, К. Новиков билан В. Жилкинлар СССР ёшлар, Ф. Исломов эса Бутуниттифоқ ўсмирлар терма командалари аъзоларидир.

Бугунги футбол баҳори кунида пахтакорчилару мухлисларни айём билан табриклаб, уларга катта муваффақиятлар тилайман.

Николай ОЗЕРОВ,
РСФСР халқ артисти, СССРда хизмат кўрсатган спорт мастери, СССР Давлат мукофоти лауреати.

ТОШКЕНТНИНГ 2000 ЙИЛЛИГИ ОЛДИДАН

МАРОҚЛИ УЧРАШУВ

Шу кунларда қадимий ва навқирон Тошкент ўзининг 2000 йиллигини нишонлашга зўр ҳозирлик кўрмоқда. Пойтахтимиз корхоналари, ташкилотлари ва ўқув юртларида ана шу санага бағишланган ишлар бажарилаётир. Меҳнаткашлар шаҳар юбилейига муносиб совғалар ҳозирлашяпти.

Яқинда Тошкент халқ хўжалиги институтида Тошкентнинг 2000 йиллиги ва Наврўз байрамига бағишланган учрашув бўлиб ўтди.

Қизғин кутиб олинган Ленин орденли Ҳамза номли Ўзбек давлат академик драма театри артистлари институт коллективига ажойиб совға келтирдилар. СССР халқ артисти Наби Раҳимов, Ўзбекистон ССР халқ артисти Икрома Болтаева, Толиб Каримов ва бошқа санъаткорлар ўз ижодий режалари ҳақида сўзлаб беришди. Бу учрашув студентларда катта таассурот қолдирди.

Ижодкорлар спектакллардан парчалар ижро этиб йиғилганларни мамнун этишди.

Ш. АНВАРОВ.

ЛУТФУЛЛА МУТАЛЛИБ ТУҒИЛГАН КУННИНГ 60 ЙИЛЛИГИГА

УЙҒУР ХАЛҚИНИНГ ФАХРИ

Атоқли уйғур шоири Лутфулла Муталлиб 1923 йил деҳқон оиласида дунёга келди. У отаси тарбиясида савод чиқарди, кейин мактабда, гимназияда, 1939-1941 йиллар мобайнида эса Урумчидаги педтехникумда таҳсил кўрди. Бўлажак шоир меҳнат фаолиятини «Синь Цзян газетаси» редакциясида бошлади. Унинг ва бошқа шоирларнинг инқилобий руҳдаги ажойиб асарлари ана шу газета саҳифаларида ёритилар эди. Л. Муталлиб театрда режиссёр ва актёр бўлиб ишлайди, баркамол тасвирий асарлар яратади, хонанда ва созанда сифатида ҳам ўлмас куйлар басталайди, қўшиқлар яратади.

Инқилобий уйғур адабиётининг шаклланишида, ривож топишида Лутфулла Муталлибнинг ҳиссаси беқиёсдир. Унинг ўлмас асарлари кўпгина қардош халқларнинг ҳам бебаҳо мулкига айланган. Ўзбек шеърхонлари унинг асарларини севиб ўқиб келмоқда. Бундан бир неча йил муқаддам Ғафур Ғулом номидаги Адабиёт ва санъат нашриёти Л. Муталлибнинг «Ёшлик худди чақмоқ» шеърлар тўпламини нашрдан чиқарди. Кеча адабий жамоатчилик уйғур халқининг фахри, атоқли шоир ва довюрак инқилобчи Лутфулла Муталлиб туғилган куннинг 60 йиллигини кенг нишонлади.

ЯНГИ ТАРЖИМАЛАР

Лутфулла МУТАЛЛИБ.

КУРАШ ҚЎЙНИДА

Кўнгиллилар қўшиғин куйлаб,
Илҳомланиб, ёниб, руҳланиб,
«Ҳаёт ёки мамот» дея, —
Тушдик майдонга.
Қалбимизда қолмас армон,
Бўлсак ҳамки шаҳид-қурбон.
Ул офтобдан топажакмиз —
Буюк қувват, буюк дармон.
Пўлатдан кучли қўлимиз,
Гардсиз, ғуборсиз йўлимиз.
Хушёрмиз, сафимиз метин,
Шараф-шон кучар элимиз.
Оламни қолдириб ҳайрон,
Ғаним инин қилиб вайрон,

Мардона кураш қўйнида,
Этармиз ёвларни гумдон!
Даҳшатлидир тажовузлар,
Заҳарлардан битган газлар,
Қўрқитолмас бизни мутлоқ—
Қонларга тўймас ёвузлар!..
Миллион-миллионлаб эл,
Курашмоқда бўлиб якдил!
Ажал қучар босқинчилар,—
Тухумидан қурир буткул
Мақсадимиз кураш фақат,
Курашдадир бахт-саодат.
Кураш қўйнида ёвларга
Йўллаймиз қайғу, мусибат!

ДИЁНАТЛИ ДИЛБАР ТОП

ҒАЗАЛ

Дўстим, дили вафо тўла
диёнатли дилбар топ,
Ору виждон чашмасидай
жўшиб турар кавсар топ.
Истак дея, қуруқ хаёл
шамолин қувиб чопма,
Шамойилга лоп бўлма,
қалби гўзал пайкар топ.
Қиёфасини ўзгартган
Қув, бўёқчи бўлмасин,
Самимият гулин терган
ҳақиқий бир савсар топ.
Ичи заҳар, таши ялт-юлт,
савлатмандга ёпишма,
Ҳар саҳифаси бир дардга
шифо бўлган дафтар топ.
Фикру зикринг бўлсин
ҳардам —
истиқболнинг қўйида,
Ҳақ-адолат майдонида
ярқировчи ханжар топ.

Тоғлар қазмагунча жондан
ширин маҳбуб қайда,
Парчалаб ғов, қояларни
сен бебаҳо гавҳар топ.
О, ўтмишнинг сабоқларин,
ёдингдан чиқарма ҳеч,
Тарихни чин ёритгувчи
хуршид, моҳу анвар топ.
Не армонинг бор агар,
қалб чашманг
жўшқинлатсанг,
Дилда гавҳар ҳамда кавсар,
тилда болу шакар топ.

Уйғурчадан **Рўзи ҚОДИРИЙ** таржималари.

Редактор
М. ҚОРИЕВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ВАСХНИЛнинг
ЎРТА ОСИЁ БЎЛИМИ
қуйидаги ихтисосликлар бўйича
КУНДУЗГИ ВА СИРТҚИ АСПИРАНТУРАГА

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

экономика, халқ хўжалигини планлаштириш ва бошқаришни ташкил этиш — ЎРТА ОСИЁ ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК ЭКОНОМИКАСИ ИЛМИЙ-ТАДҚИҚОТ ИНСТИТУТИ (700097, Тошкент шаҳри, Халқлар дўстлиги проспекти, 28-уй);

қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини механизациялаштириш, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини электрлаштириш, қишлоқ хўжалик машиналари ва қуролларидан фойдаланиш ва ремонт қилиш — ЎРТА ОСИЁ ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИНИ ЭЛЕКТРЛАШТИРИШ ВА МЕХАНИЗАЦИЯЛАШТИРИШ ИЛМИЙ-ТАДҚИҚОТ ИНСТИТУТИ (702841, Тошкент области, Янгийўл шаҳри, Қирда алоқа бўлими);

селекция ва уруғчилик, ўсимликшунослик, қишлоқ хўжалик чорва моллари селекцияси ва уларни кўпайтириш, қишлоқ хўжалик чорва молларини боқиш, хусусий зоотехника — ЎЗБЕКИСТОН ЧОРВАЧИЛИК ИЛМИЙ-ТАДҚИҚОТ ИНСТИТУТИ (702145, Тошкент области, Оржоникидзе райони «Красний водопад» алоқа бўлими);

мевачилик, узумчилик — Р. ШРЕДЕР НОМИДАГИ ЎЗБЕКИСТОН БОҒДОРЧИЛИК, УЗУМЧИЛИК ВА ВИНОЧИЛИК ИЛМИЙ-ТАДҚИҚОТ ИНСТИТУТИ (Тошкент области, Тошкент райони, Гулистон қишлоқ Совети);

селекция ва уруғчилик, ўсимликлар ҳимояси — ЎЗБЕКИСТОН ҒАЛЛАЧИЛИК ИЛМИЙ-ТАДҚИҚОТ ИНСТИТУТИ (704620 Жиззах области, Ғаллаорол шаҳри, «Ғаллаорол» алоқа бўлими);

энтомология, селекция ва уруғчилик, сабзавотчилик, ўсимликлар ҳимояси — ЎЗБЕКИСТОН КАРТОШКА ВА САБЗАВОТ-ПОЛИЗ ЭКИНЛАРИ ИЛМИЙ-ТАДҚИҚОТ ИНСТИТУТИ (702015, Тошкент области, Тошкент райони, Қозоқкенсой алоқа бўлими);

ўсимликлар ҳимояси, селекция ва уруғчилик, умумий деҳқончилик, генетика — ЎЗБЕКИСТОН ШОЛИЧИЛИК ИЛМИЙ-ТАДҚИҚОТ ИНСТИТУТИ (702310, Тошкент области, Ўрта Чирчиқ райони, Авангард алоқа бўлими);

ветеринар микробиология, фармакология, санитария, қишлоқ хўжалик чорва моллари гигиенаси, паразитология, юқори молекулали бирикмалар химияси — К. И. СКРЯБИН НОМИДАГИ ЎЗБЕКИСТОН ВЕТЕРИНАРИЯ ИЛМИЙ-ТАДҚИҚОТ ИНСТИТУТИ (704453, Самарқанд области, Тойлоқ посёлкаси).

Ариза ва ҳужжатлар 1983 йилнинг 30 мартигача қабул қилинади.

Аспирантурага кириш ҳақидаги тўлиқ маълумотларни юқорида кўрсатилган илмий-тадқиқот институтларидан ва ВАСХНИЛнинг Ўрта Осиё бўлимидан (Тошкент шаҳри, Параддлар хиёбони, 5-уй, 2-қават, 9-хонадан олиш мумкин. Телефон 39-49-90).

«ТАШТЕКСТИЛЬМАШ» ЗАВОДИ БАЗАСИДАГИ
87-ШАҲАР ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
1983—84 ўқув йили учун
ҚУЙИДАГИ КАСБЛАР БЎЙИЧА

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

йиғувчи-слесарь, ремонтчи-слесарь, газ-электр пайвандчи, электромонтёр, оператор, токарь, фрезерчи, қолипловчи, чизмачи-конструктор, шлифовкачи.

Ўқиш муддати бир ва 3 йил.

8—10 синф маълумотига эга 14, 15 ва ундан катта ёшдаги йигит ва қизлар қабул қилинади.

Уч йиллик таълим олувчи ўқувчиларга билим юртини битиргач, тўла ўрта ва махсус маълумоти ҳақида диплом берилади.

Ўқувчилар уч маҳал овқат, кийим-кечак билан таъминланадилар. Бошқа шаҳардан келганларга ётоқхона берилади.

Ишлаб чиқариш практикаси даврида ўқувчилар иш ҳақининг 33 процентини оладилар.

Қолипловчилар, шлифовкачилар, чизмачи-конструкторлар ва токарлар группасига 10-синф маълумотига эга йигит ва қизлар қабул қилинади.

Ўқиш давомида уларга ойига 30 сўм миқдорида стипендия тўланади. Қолипловчилар группаси ўқувчиларига ишлаб чиқариш практикасини ўташ вақтида 30 сўмга қўшимча равишда база корхонаси фондидан 61 сўм берилади.

Ўқиш аълочиларига билим юртини тугатгач, ўрта махсус ва олий ўқув юртларига йўлланмалар берилади.

Билим юрти қошида бадиий ҳаваскорлик тўгараги тузилган, турли спорт секциялари ишлаб турибди.

Билим юртига кириш учун қуйидаги ҳужжатлар зарур: туғилганлиги тўғрисида гувоҳнома ёки паспорт, маълумоти тўғрисида гувоҳнома ёки аттестат, директор номига ариза, мактабдан характеристика, 6 дона фотосурат (3х4 см. ҳажмда), турар жойидан справка, ота-онасининг иш жойидан справка, медицина справкаси (286-форма).

АРИЗАЛАР ҲАР КУНИ СОАТ 9.00 ДАН 17.00 ГАЧА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Бизнинг адрес: Тошкент шаҳри, Ш. Руставели кўчаси, 57-уй. Телефонлар: 53-95-26, 53-95-23, 53-95-21.

Транспорт: 9, 11, 14, 24, 18-трамвайлар; 2, 6, 13, 16-троллейбуслар; 3, 18, 26, 45, 4, 50, 54-автобусларнинг «Соцгородок» бекати.

МАРКАЗИЙ «ПАХТАКОР» СТАДИОНИДА
26 МАРТ СОАТ 17.00 ДА
СССР биринчилиги учун «ПАХТАКОР» (Тошкент) — **«ЖАЛЬГИРИС»** (Вильнюс) **командалари ўртасида**

ФУТБОЛ

Театр

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 26/IIIда **Гурунг** (11.00, 15.00), 27/IIIда **Соқов рицарь** (11.00), **Келинлар қўзғолони** (15.00).

Ўзбекистон ССР Автомобиль йўлларини қуриш ва улардан фойдаланиш министрлиги коллегияси экспертиза бўлими инженери М. Исембулатовага турмуш ўртоғи

Тимур ИСЕМБУЛАТОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

СССР Қишлоқ хўжалик министрлиги коллективи «Узсортсемхлопкопром» республика бирлашмаси раисининг ўринбосари З. З. Зиёдовга отаси

Зиёд МУСАЕВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

ҲАР ТЎҒРИДА

ЭҲТИЁТСИЗЛИК ОҚИБАТЛАРИ

Франция пойтахти — Парижда ўтган йили 16,5 мингдан ортиқ ёнғин бўлганлиги қайд этилди. Уларнинг қарийб ярми уй-жой биноларида турли рўзғор электр асбоблари, тез ўт оладиган химиявий моддаларни ишлатишда эҳтиётсизлик қилиниши натижасида, шунингдек чекувчиларнинг айби билан чиққан. Париж шаҳар ёнғиндан муҳофаза қилиш бошқармасининг маълумотларига кўра, кейинги йилда саноат корхоналарида ёнғин чиқиши анча кўпайган. Техника хавфсизлиги қоидаларининг бузилиши буларга асосий сабаб бўлмоқда.

ҚАТТАР ЧЎКМАСИ

Миср территориясининг ғарбидаги саҳрода жойлашган каттакон Қаттар чўкмаси бир вақтлар денгиз бўлган экан. Геологлар қидирув ишлари олиб борган чоғида бу ерда топилган нарсалар ана шундан далолат беради. «Каира Тудэй» журналининг хабар беришича, денгизнинг ҳозирги қирғоғидан 330 километр чамаси масофада денгиз балиқлари, ҳайвонларнинг тошга айланган кўпдан кўп склетлари топилган. Чўкма тубини қалинлиги бир метрга борадиган туз қалқони қоплаганлиги аниқланган.

Айрим олимлар бундан миллион йил илгари чўкма Ўрта денгизнинг бир қисми бўлган, деб фараз қилмоқдалар. Бошқалари эса чўкма улкан геологик катаклизм натижасида вақтинча сув тўлган ва денгиз билан доимий алоқаси бўлмаган, деб ҳисобламоқдалар.

(ТАСС).

ТЕПЛИЦА ҚУРИЛИШИ БОШЛАНДИ

Ромитан районидаги «Октябрь 50 йиллиги» совхозида 10 гектарлик теплица қурилиши бошланди. Бу йирик қурилишда Бухородаги 20-қишлоқ қурилиши трестининг 60 нафардан ортиқ бинокорлари меҳнат қилишмоқда.

Б. Азимов.

ЁЗГИ ФОРМАГА ЎТИЛАДИ

Тошкент шаҳар гарнизони бошлиғининг буйруғига биноан Тошкент гарнизони қўшинларининг шахсий состави 1983 йил 1 апрелдан бошлаб ёзги кийим формасига ўтади.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

26 МАРТ, ШАНБА

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.35 — АБВГДейка. 10.05 — Спортлото. 10.15 — Ота-оналар, Сизлар учун. 10.45 — Тўпли хоккей. СССР кубоги. Енисей — Динамо (О). 11.30 — Карл Маркс. Навқиронлик йиллари. Бадиий фильм. 4-серия. 12.35 — Ўсимликлар олами. 13.20 — Ғолиблар. 14.50 — Рус музейи. 15.20 — Дувё воқеалари. 15.35 — Камалак. 16.00 — Илмий-оммабоп фильм. 17.00 — 9-студия. 18.00 — Футбол. Зенит — Динамо (Мн). 19.45 — Сиёсий шарҳловчи В. П. Бекетов суҳбати. 20.15 — Авлодлар. Бадиий фильм. 1-серия. 21.30 — Время. 22.05 — Авлодлар. Бадиий фильм. 2-серия. 23.05 — Таниш оҳанглар. 00.35 — Янгиликлар.

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.15 — Агар соғлом бўлай десанг. 9.30 — Кречинский тўйи. Бадиий фильм. 1 ва 2-серия. 11.20 — Тонгги почта. 11.50 — Илмий-оммабоп фильм. 12.10 — Мультфильм. 12.20 — Гимнастика бўйича халқаро мусобақа. 13.05 — Эстония телевидениесининг программаси. 14.45 — Қўшиқдан рақсга. 15.15—Кинотомошабин ҳамроҳи. 16.00 — Конькида югуриш. СССР ва ГДР командалари учрашуви. 16.45 — Фестиваллар, конкурслар, концертлар. 18.05 — Илмий-оммабоп фильм. 18.15 — Музикали киоск. 18.45 — Халқаро обзор. 19.00 — Болалигим кузи. Бадиий фильм. 20.15 — Ҳужжатли фильм. 20.30 — Хайрли тун, кичкинтойлар. 20.45 — Здоровье. 21.30 — Время. 22.05 — Ҳужжатли фильм. 22.15 — Динамо (Тб) — Торпедо (М).

ТОШКЕНТ-I. 10.00 — Янгиликлар. 10.10 — Санъат байрами. 11.30 — Телеминиатюралар театри. 12.15 — Шахмат мактаби. 12.45 — Халқаро театр кунига. 14.05 — Кинoредакция почтасидан. 14.50 — Буни ҳамма билиши ва уддалаши керак. 17.00 — Футбол. Пахтакор — Жальгирис. 19.00 — Инсон ва табиат. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Бобир туғилган куннинг 500 йиллиги. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Концерт. 21.30 — Время. 22.05 — Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети IX пленуми қарорлари — ҳаётга! 22.25 — Қутлуғ қон. Видеофильм. 6-серия.

18.00 — Тожикистон телевидениесининг программаси.

27 МАРТ, ЯКШАНБА

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.40 — Ҳужжатли фильм. 10.00 — Будильник. 10.30 — Совет Иттифоқига хизмат қиламан. 11.30 — Здоровье. 12.15 — Тонгги почта. 12.45 — Қишлоқ янгиликлари. 13.45 — Музикали киоск. 14.15 — Чорбоғликлар. Телеспектакль. 17.05 — Совет тупроғидаги учрашувлар. 17.20 — Мультфильм. 17.30 — Сўз ва иш бирлиги. 18.30 — Халқаро панорама. 19.15 — Уч миллион ҳақида процесс. Кинокомедия. 20.30 — Саёҳатчилар клуби. 21.30 — Время. 22.05 — Гимнастика бўйича халқаро мусобақалар. 22.50 — Футбол. Спартак — Шахтёр. 23.35 — Ҳужжатли фильм. 23.50 — Янгиликлар.

МОСКВА-II. 9.00 — Зарядкага сафланинг. 9.20 — Болалигим кузи. Бадиий фильм. 10.35 — Ҳужжатли фильм. 11.15 — Моҳир қўллар. 11.45 — Концерт. 12.10 — Ҳайвонот оламида. 13.10 — Эртак ҳузурида меҳмонда. 14.35 — Стадион ҳамма учун. 15.10 — Рассомлар ҳақида ҳикоялар. 15.40 — Сарсонлик саргардонликда. Бадиий фильм. 8-серия. 17.00 — Театр афишаси олдида. 18.00 — Футбол. Арарат — Динамо. 19.35 — Халқ оҳанглари. 20.00 — Мухбирларимиз ҳикоя қиладилар. 20.30 — Хайрли тун, кичкинтойлар. 20.45 — Илмий-оммабоп журнал. 21.30 — Время. 22.05 — Ёғингарчилик билан ўтган уч кун. Бадиий фильм. 23.20 — Россия тароналари. Концерт.

ТОШКЕНТ-I. 10.00 — Янгиликлар. 10.10 — Цирк. 10.55— Охирги икки. Бадиий фильм. 12.00 — Қувноқ стартлар. 13.00 — Театр ва замон. 14.30 — Ўзбекистон спорти. 15.00— Реклама. 17.00 — Дўстлик экрани. 18.00 — Мультфильмлар. 18.25 Бойчечак. 19.00— Қадимги ёдгорликлар музика ва живописда. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Телеминиатюралар театри. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Фильм-концерт. 21.30 — Время. 22.05 — Қутлуғ қон. Видеофильм. 7-серия. 22.50 — Телефильм.

16.00 — Қирғизистон телевидениесининг программаси.

РАДИО

БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Танбур-дуторим. Концерт. 9.30 — Ёшлик. 10.15 — Дугоналар. 11.30 — Халқ куйлари. 13.00 — Чорвадор. 13.30 — Хатларингизни ўқиб. 14.00 — Табаррук замин. 15.30 — Арзномалар-ҳангомалар. 18.15 — Халқаро аҳвол кундалиги. 18.30 — Ижодиёт оламида. 19.25 — Ёшлик. 21.00 — П. Тольятти туғилган куннинг 90 йиллигига. 21.10 — Қишлоқ меҳнаткашлари учун концерт. 22.30 — Одам бўлиш қийин. Радиопостоновка. 2-қисм. 24.00 — Хайрли тун.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент-П, Ленин кўчаси, 41

ТЕЛЕФОНЛАР
Хатлар ва оммавий ишлар бўлими — 33-21-43, 32-53-16, 32-53-20, 33-11-49, 32-54-13.